

JAARVERSLAG 2018

Jaarverslag 2018 Stichting Nisa for Nisa

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1 Stichting Nisa for Nisa	5
1.1 Wie/wat is Nisa for Nisa? Identiteitsprofiel en doelstelling	5
1.2 Reguliere activiteiten en projecten	6
1.3 Projecten en activiteiten gericht op het functioneren in de samenleving	6
1.4 Verandering en nieuwe activiteiten	7
1.5 Inbedding	8
1.6 Scholing en stages: verspreiding van opgedane kennis	10
2 Terugblik, ontwikkeling en samenwerking in 2018	11
2.1 Uit het bestuur	11
2.2 Organisatie Nisa for Nisa	13
2.3 Subsidies en fondsen	16
2.4 Informatie over de deelnemers	17
2.5 Inloop/ontmoeting, reguliere activiteiten en projecten	19
2.6 Programma Empoweren, Activeren en Participeren - EAP	21
2.7 Meidenwerk van Big Sis	21
2.8 Pilotproject 'Mannen aan Zet!'	24
2.9 Individuele hulp en ondersteuning/Project Tussen-In	26
2.10 Samenwerkingen en overleg in de praktijk	27
3 Overzicht Activiteiten en Projecten in 2018	35
3.1 Inleiding	35
3.2 Overzicht reguliere activiteiten en projecten 2018	35
3.3 Activiteiten en projecten Big Sis 2018	46

Bijlage: Financieel Jaarverslag 2018

✕ Gemeente ✕ Amsterdam

✕ Subsidie en bijdragen werden ontvangen van:

- Centrale stad
- Stadsdeel Nieuw-West
- Gemeente Amsterdam SPE
- Gemeente Amsterdam, afdeling participatie
- Bewonersinitiatieven Nieuw-West

Colofoon:

foto's:

- gemaakt door medewerkers en vrijwilligers van Nisa for Nisa

bijdragen van:

- Ellie van den Brom
- Edien Bartels
- Lina ElBakhti

redactie:

- Miemoent El-Fakih
- Ad van Dongen

advies vormgeving en afwerking:

- Wim Huls

Fiscaal nummer: 811993668L01

Het voorwoord voor het Jaarverslag 2018 van Nisa for Nisa schrijf ik dit jaar met gemengde gevoelens.

Om te beginnen is daar natuurlijk mijn trots om de voorzitter te mogen zijn van deze mooie en belangrijke stichting uit Amsterdam Nieuw-West. Ik ben er trots op dat Nisa for Nisa, zich ook in 2018 als organisatie heeft doorontwikkeld. Vrijwilligsters, medewerkers en het bestuur hebben er samen voor gezorgd dat er weer een mooi en breed palet aan activiteiten kon worden aangeboden. Activiteiten waarmee onze deelnemers, die voor ons altijd centraal staan, stappen konden zetten in hun proces van emancipatie. Nisa for Nisa vat dit proces in het de letters EAP, wat staat voor 'empowerment, activering en participatie'. Alle activiteiten en projecten zijn voor Nisa for Nisa aan deze doelen gekoppeld.

Het besluit van Nisa for Nisa, in de zomer 2017, om haar werk voortaan te ontwikkelen vanuit de Ru Paré Community in de Chris Lebeauststraat blijkt, ook achteraf, een goed besluit geweest te zijn. Naast de eigen ruimten kunnen wij daar ook beschikken over ruimten van het Huis van de Wijk/De Buurtzaak. Nisa for Nisa bevindt zich daarmee in het hart van de wijk Slotervaart en met haar 'open deur beleid' is er nauwelijks meer sprake van een fysieke drempel.

Dit blijkt ook wel uit het toegenomen aantal volwassen vrouwen dat zich in 2018 bij Nisa for Nisa als deelnemer heeft aangemeld. In 2018 is dat aantal gestegen van 509 naar 660 vrouwen; een toename van ruim 20%. Ook het aantal deelnemers aan de activiteiten is gemiddeld toegenomen.

Ronduit positief is het ook om te merken dat de lokale en landelijke overheid het werk en de aanpak van Nisa for Nisa steeds meer waarderen. Wij merken dat in de overleggen die wij met deze overheden op ambtelijk en bestuurlijk/politiek niveau hebben. Het is nu wel van belang dat deze, met de mond beleden steun, ook in de praktijk leidt tot het beschikbaar stellen van voldoende middelen om ons belangrijke werk duurzaam te kunnen uitvoeren. Want daar ontbreekt het vaak nog wel aan!

En daarmee ben ik aangekomen bij de meer donkere kanten van het jaar 2018.

Eind januari 2018 vond de laffe moord plaats op Mohamed Bouchiki, die als stagiair aan het werk was bij het Wijkcentrum Wittenburg. Mohamed was het jongere broertje van onze jongerenwerkster Khadija, die door de impact van deze gebeurtenis niet in langer staat was om haar werk voor Big Sis uit te voeren. Mijn gedachten en de gedachten van alle vrouwen van onze organisatie gaan blijvend uit naar haar en naar haar familie.

Tegenover de toename van deelnemende vrouwen staat in 2018 een terugval van het aantal actieve meiden van Big Sis. Deze terugval vindt haar oorzaak in het ziekteverlof en daaropvolgende vertrek van jongerenwerkster Khadija Bouchiki en het ontbreken van middelen om haar direct te vervangen. Deze cruciale vacature kon pas in september 2018 worden ingevuld. Vrijwilligsters en stagiaires konden de twee vaste activiteiten in de tussenliggende periode wel opvangen, maar de verbindende kracht ontbrak; met alle gevolgen van dien.

Voor Nisa for Nisa was deze ongehoopte situatie aanleiding om een nieuwe basis te formeren met juist wat jongere meiden uit de wijk. Na de zomer 2018 is hiermee een start gemaakt.

Nisa for Nisa wordt steeds vaker geconfronteerd met een nieuwe vorm van huiselijk geweld en verwaarlozing. Vrouwen die als importbruid en/of ongedocumenteerd naar Nederland komen, bevinden zich in een bijzonder kwetsbare positie. Zij zijn volledig afhankelijk van hun man, die hen naar Nederland haalden en deze afhankelijkheid leidt niet zelden tot

excessen. Met hulp en ondersteuning van het juridisch spreekuur en de het project Tussen-In, proberen wij zo goed en zo kwaad als het kan om oplossingen en verdere hulp voor deze vrouwen te vinden.

Het jaar 2018 is een jaar geweest waarin Nisa for Nisa vol heeft ingezet op het over het voetlicht brengen van haar expertises en ambities. Vooral waar het gaat om het meidenwerk van Big Sis en het verder ontwikkelen van het hulp- en ondersteuningsproject Tussen-In. Beide projecten zijn van groot belang voor het welzijn van meiden en vrouwen. Natuurlijk in eerste instantie in ons eigen stadsdeel, maar wij willen bijv. het project Tussen-In ook in andere stadsdelen uitrollen.

Samen met het in 2018 gestarte pilotproject 'Mannen aan Zet!' dragen deze projecten bij aan het meer inclusief en veiliger maken van onze samenleving. Een samenleving waarin mannen en vrouwen, ongeacht hun achtergrond, geloof of geaardheid volop kunnen, emanciperen, participeren en ontwikkelen. Nisa for Nisa gelooft dat hiervoor op lokaal niveau de kiemen gelegd worden en wil hieraan met alle, haar beschikbaar gestelde beschikbare middelen blijven werken.

Aan ons, de vrouwen van Nisa for Nisa, zal het niet liggen!

Naima Ajouaau, voorzitter

1.1 Wie/wat is Nisa for Nisa?

Identiteitsprofiel en doelstelling

1.1.1 Inleiding

Nisa for Nisa is een vrouwenorganisatie voor vrouwen en meiden met migrantenachtergrond, gericht op het ontwikkelen van weerbaarheid en om tot zelfbeschikking te kunnen komen. Vrouwen met een migrantenachtergrond verkeren vaak in een achterstandspositie. Voor de eerste generatie vrouwen met een migratieachtergrond geldt dat deze achterstand zich vooral voordoet op het gebied van taalvaardigheid en daarmee direct van invloed is op hun participatie in de samenleving. Voor de tweede en derde generatie geldt die achterstand in taalvaardigheid minder, maar spelen er andere processen die voortkomen uit hun migratieachtergrond. Te denken valt aan de verharding van de maatschappij, de toegenomen intolerantie, de neiging tot af- en uitsluiting (zowel vanuit de autochtone samenleving maar ook vanuit de eigen groep) en de versterkte hang naar een eigen identiteit. Deze processen zorgen er voor dat deze vrouwen en meiden zichzelf gesteld zien voor allerlei vragen en problemen met betrekking tot hun positie in de Nederlandse samenleving. Nisa for Nisa draagt bij aan het versterken van de relatie met de omringende samenleving, het weerbaar worden en het komen tot zelfbeschikking door het aanbieden van projecten en activiteiten. Deze zijn verdelen in 'eigen' activiteiten/projecten, -dus gericht op de wensen van de vrouwen en meiden zelf- en op activiteiten/projecten gericht op het functioneren in de samenleving. Deze laatste activiteiten vragen een brede inzet en een actieve opstelling van de deelnemers. Het gaat dan om het versterken van hun plek in de samenleving, in de zin van zelfstandigheid, een sterke positie in het gezin, meer zelfbeschikking, etc.

1.1.2 Waarom maken we hier een onderscheid in twee typen activiteiten?

In de literatuur over eigen organisaties zien we dat juist eigen organisaties kunnen 'bemiddelen' in de transnationale en vaak ambivalente situatie waarin vrouwen met een migrantenachtergrond verkeren. Deze vrouwen maken deel uit van de eigen groep én van de Nederlandse samenleving. Meestal ligt dit 'deel uitmaken' in elkaars verlengde, maar er kunnen ook loyaliteiten bestaan die tegenover elkaar staan; aan de ene kant de eigen groep, aan de andere kant de bredere samenleving. In zo'n situatie is het gewenst dat er mogelijkheden bestaan om deze tegenstellingen te overbruggen. En juist eigen organisaties kunnen dat overbruggen. Eigen organisaties bieden herkenning en mogelijkheden om iets van de eigen sfeer op te roepen (bounding), terwijl zij tegelijkertijd een brug naar de omringende samenleving vormen (bridging).¹ Het gaat dus om verbinden in twee opzichten: met de eigen groep (bounding) en met de omringende samenleving (bridging). Eigen organisaties bevinden zich op het scharnierpunt van dit verbinden.

Bij Nisa for Nisa is het uitgangspunt dat het van boven opgelegd en min of meer verplicht volgen van activiteiten, niet werkt. In vorige jaarverslagen noemden we dat een 'zachte' benadering. In dit jaarverslag maken we die benadering expliciet. De eerste genoemde

¹ Rijkschroeff, R. & Duyvendak, J.W. (2004) De omstrede betekenis van zelforganisaties. *Sociologische Gids* Jaargang 51/1, pp.18-35.

activiteiten en projecten zijn bedoeld om vrouwen vanuit aansluiting met hun leefwereld, vertrouwd te maken met de organisatie, hen vertrouwen te geven in zichzelf en in hun bezoek (bounding). We noemen dit 'eigen activiteiten'. Daarna kunnen vrouwen een stap maken naar het tweede type activiteiten (bridging). We noemen dit 'activiteiten gericht op de samenleving'.

Naast deze activiteiten en projecten biedt Nisa for Nisa ook laagdrempelige hulp en ondersteuning. Voor het helpen oplossen van allerhand problemen. Soms kunnen de vertrouwenspersonen dit zelf ter hand nemen of is een juridisch advies via het juridisch spreekuur voldoende. In andere gevallen kunnen de vertrouwenspersonen helpen bij het vinden van de geëigende reguliere hulpverlening of instanties.

1.2 Reguliere activiteiten en projecten

Reguliere activiteiten en projecten zijn activiteiten die aansluiten op wat de vrouwen en meiden zelf graag willen en leuk vinden om te doen, zoals voor de vrouwen naailes, koken, Arabische les, aerobics. En voor de meiden in de activiteiten met samen koken, kletsen en activiteiten die aansluiten bij hun levensfase.

Deze vrouwen en meiden worden gestimuleerd om ook deel te nemen aan voorlichtingsbijeenkomsten die dicht staan bij hun leefwereld en ook hun blik op de samenleving verbreden. Door middel van dit type eigen activiteiten komen de vrouwen en meiden naar buiten en naar Nisa for Nisa. Zij raken vertrouwd met de omgeving van de organisatie. Deze activiteiten zijn ook gericht op het ontwikkelen van de eigen identiteit als Marokkaanse Nederlander.

1.3 Projecten en activiteiten gericht op het functioneren in de samenleving

Het gaat hierbij om het weerbaar worden en het komen tot zelfbeschikking, activering en leertrajecten om aan te sluiten bij de samenleving. Deze activiteiten zijn nadrukkelijk gericht op verdere ontwikkeling van maatschappelijke vaardigheden. Bijvoorbeeld door middel van discussie en dialogen over huiselijk geweld, eengerelateerd ^[1] geweld, religieuze huwelijken, tegen radicalisering, het kiezen van een partner, populisme, klimaat, vluchtelingenbeleid, migratiebeleid, verkiezingen, opvoeding, voeding en overgewicht, voorlichting over donorschap, ziekten als diabetes en borstkanker, etc. En voor meiden: hoe zoek je een stageplek; hoe gedraag je je bij een stageverlenende organisatie; wat doe je wanneer je tegen je zin op Facebook bent gezet; hoe ga je om met exposen; hoe ontwikkel je je eigen identiteit als meisje dat opgroeit in twee culturen etc.

Daarmee komen we op de vraag naar de samenhang tussen de het eerste type en het tweede type activiteiten/projecten. Het uitgangspunt is dat al deze groepsactiviteiten een gedeeld belang kennen en gericht zijn op de doelstelling van jezelf ontwikkelen (bridging) en je plek in de samenleving versterken (bounding). Deze gerichtheid wordt uitgevoerd via het Nisa for Nisa-programma Empoweren, Activering en Participatie (EAP). EAP is door Nisa for Nisa ontwikkeld om vrouwen te bereiken. In het bijzonder vrouwen die niet, of slechts in beperkte mate deelnemen aan de samenleving en geldt als leidraad voor het ontwikkelen van al haar activiteiten.

Het eerste type en tweede type activiteiten gaan vaak ook samen of liggen in elkaars verlengde. Bijvoorbeeld, het bijwonen van bijvoorbeeld voorlichting over huwelijks- en scheidingsrecht en dan later samen koken en lekker in je eigen taal napraten. Door samen na te denken over onderwerpen die hen aangaan en die tevens grote issues in de samenleving zijn, wordt de emancipatie van vrouwen en meiden bevorderd, worden zij meer weerbaar en kunnen zij op veel fronten gemakkelijker participeren in de samenleving.

Wanneer nodig of wanneer vrouwen of meiden daar behoefte aan hebben, worden zij via individuele hulpverlening geholpen in (crisis) situaties en/of toegeleid naar professionele hulpverlening. Dat gaat bijvoorbeeld om begeleiding naar Veilig Thuis in geval van problematische thuissituatie. Maar er wordt ook ondersteuning gegeven, getolkt en wegwijs gemaakt in geval van ziekte en/of problemen met de kinderen, het doen van aangiften, het regelen van (nood-)opvang of problemen met de verblijfsstatus. Nisa for Nisa is vaak laagdrempeliger dan de professionele hulpverlening omdat de vrouwen de medewerkers kennen en vertrouwen. Soms gaat het hierbij om relatief langdurige begeleidingen.

Kenmerkend voor een vrouwenorganisatie als Nisa for Nisa is het werken met vrijwilligers. Vrouwen die na een eerste kennismaking en integratie in de organisatie vertrouwd zijn geworden met de staf en de bezoekers, kunnen zich inzetten als vrijwilligster voor de verschillende activiteiten. Daarmee verwerven zij een minder vrijblijvende positie in de organisatie, krijgen zij verantwoordelijkheid en doen zij veel ervaring op. Bijvoorbeeld als gastvrouw, vertrouwenspersoon, vrijwillig docent bij cursussen of hulp bij het organiseren van activiteiten voor anderen. Het 'vrijwilligsterschap' wordt door Nisa for Nisa gezien als een stap in de ontwikkeling van vrouwen naar zelfbeschikking. Vrijwilligsters dragen hiermee ook bij aan het bereiken van de doelstelling van Nisa for Nisa.

Kortom: Nisa for Nisa biedt activiteiten en een netwerk waarmee vrouwen en meiden geactiveerd en weerbaar gemaakt worden, zij zichzelf kunnen ontwikkelen en hun emancipatie en participatie in de samenleving kunnen opbouwen en versterken. Indien nodig kunnen zij bij Nisa for Nisa terecht voor persoonlijke ondersteuning, wegwijs maken, tolken, hulpverlening en verwijzing.

1.4 Verandering en nieuwe activiteiten

De doelstelling en de daaruit voortkomende activiteiten van een vrouwenorganisatie liggen niet vast. Dat betekent dat ook de vrouwenorganisaties zelf veranderen en dat geldt ook voor Nisa for Nisa. Er komen activiteiten bij en er gaan activiteiten af, al naar de ontwikkelingen in de lokale (voor Nisa for Nisa de Amsterdamse) en de bredere samenleving. Dit vraagt om het onderhouden van contacten, maar ook het ontwikkelen van nieuwe activiteiten en een voortdurende afstemming op die bredere samenleving. Met het ontwikkelen van activiteiten is Nisa for Nisa ook een 'broedplaats' voor (nieuwe) initiatieven om de doelstellingen te bereiken. Belangrijk is daarbij de inbedding van Nisa for Nisa als vrouwenorganisatie. Met inbedding bedoelen we netwerkvorming en samenwerking. Het wiel hoeft niet iedere keer uitgevonden en binnen een netwerk zijn er mogelijkheden om elkaar te steunen en 'good practices' uit te wisselen, zowel vanuit Nisa for Nisa naar andere organisaties als andersom.

1.5 Inbedding

Netwerkvorming en samenwerking kan op verschillende niveaus gestalte krijgen. Nisa for Nisa maakt hier verschil vanuit geografische nabijheid en doelstelling. Voor geografische nabijheid onderscheidt Nisa for Nisa verschillende niveaus: stadsdeel niveau, stedelijk niveau, landelijk niveau, transnationaal niveau en internationaal niveau. Centraal staat het uitdragen van de doelstelling, de ontwikkeling van vrouwen en hun positie in de samenleving, speciaal vrouwen met een migrantenachtergrond.

1.5.1 Stadsdeel niveau

Er zijn drie grotere vrouwenorganisaties in Amsterdam Nieuw-West. Dit zijn Vrouw en Vaart (onderdeel van SEZO), De Hippe Heks en Nisa for Nisa. Deze organisaties zijn geografisch gesitueerd in verschillende buurten. Vrouw en Vaart zit in Osdorp, De Hippe Heks in Slotermeer en Nisa for Nisa in Slotervaart. De doelstellingen zijn overeenkomstig, maar er zijn ook verschillen en er is een verschil in profiel. De Hippe Heks staat aan het begin van het emancipatie- en participatietraject, Nisa for Nisa heeft met haar EAP-programma eveneens een aanbod voor vrouwen die aan het begin van het proces staan en is

daarnaast ook in staat om de vrouwen, die verder willen 'doorgroeien' verder te geleiden. Vrouw en Vaart heeft via verdere professionalisering ook al trajecten opgestart voor vrouwen die toegeleid zijn naar de arbeidsmarkt en zelfstandig kunnen werken. Nisa for Nisa heeft een programma ontwikkeld, het EAP-programma (voor kwetsbare bewoners) dat nu stadsdeel-breed wordt uitgevoerd, vooral in het gebouw van de Ru Parée Community/De Buurtzaak in de Chris Lebeaustraart, maar inmiddels ook elders.

De Hippe Heks en Vrouw en Vaart richten zich niet op meiden in Nieuw-West, terwijl Nisa for Nisa daar met haar meidenwerk van Big Sis inmiddels een aantal jaren ervaring mee heeft.

Sinds september 2017 is er een nieuwe doelgroep gevormd door Nisa for Nisa.

Ondersteuning van basisschoolkinderen met schoolwerk. Deze activiteit werkt naar twee kanten. In de tijd dat de kinderen huiswerk maken, krijgen de moeders voorlichting en activiteiten aangeboden over een scala aan onderwerpen, opvoeding, voeding, bewegen, etc.

De integratie in het stadsdeel van de drie vrouwenorganisaties en de buurt ligt verschillend. Nisa for Nisa voerde onder andere activiteiten uit in samenwerking met buurtgebonden organisaties zoals bijvoorbeeld met Cordaan voor 'ouderen in de wijk'. Vrouwen van Nisa for Nisa helpen als vrijwilligsters in een van de verzorgingshuizen en organiseren in nauwe samenwerking met de medewerkers van Cordaan activiteiten voor de bewoners zoals bijvoorbeeld de high tea-middagen. Maar niet alleen activiteiten voor ouderen van Nederlandse herkomst in een tehuis zijn een doelgroep. Via het netwerk 'Kleurrijke dagen', dat gericht is op oudere bewoners met een migrantenachtergrond in Amsterdam Nieuw-West, is Nisa for Nisa ingebed en breed gericht op deze groep.

In het stadsdeel Nieuw-West heeft Nisa for Nisa ook contact met het mannencentrum Daadkr8 (onderdeel van Sezo).

Mannen spelen volgens Nisa for Nisa ook een essentiële rol in het emancipatieproces van vrouwen. Nisa for Nisa is gestart met samenwerking, onder andere in het pilotproject 'Mannen aan Zet!', waarbij in Amsterdam Nieuw-West een methodiek ontwikkeld wordt waarmee mannen aandacht krijgen voor hun rol in de emancipatie van (hun) vrouwen en kinderen. Voor dit pilot-project heeft Nisa for Nisa geld ontvangen van het Kansfonds en het VSB-fonds.

1.5.2 Stedelijk niveau

Nisa for Nisa werkt samen met (vrouwen-)organisaties uit andere stadsdelen. Soms komen er vragen om informatie en ondersteuning en soms ook wel vragen om uitleg over de gehanteerde werkwijze. Er zijn uiteraard contacten met het Servicepunt Emancipatie Amsterdam (SPE), en met de GGZ, Jeugdzorg, Ouder en Kind Centrum. De directeur van Nisa for Nisa heeft zitting in de gemeentelijke Kerngroep Informele Ondersteuning Huiselijk Geweld en is verbonden aan het Amsterdamse Overleg Aandachtsfunctionarissen in het Jeugddomein. Deze laatste is de 'opvolger' van het in 2017 opgeheven Strategisch Netwerk Radicalisering en Polarisation (SNRP). Daarnaast bestaat er samenwerking met mannenorganisaties buiten Nieuw-West; bijvoorbeeld met de Gouden Mannen van de Postjesweg in stadsdeel West.

Er wordt niet alleen samengewerkt met organisaties. Wanneer er in de stad ingrijpende gebeurtenissen plaatsvinden die alle stadsbewoners treffen, dan probeert Nisa for Nisa ook haar verantwoordelijkheid te nemen door bijeenkomsten te organiseren en zo een platform te zijn waar bewoners met hun zorgen terecht kunnen. Zo heeft Nisa for Nisa na de moord eind januari 2018 op stagiair jongerenwerk Mohammed Bouchikhi op 2 februari 2018 een grote en breed opgezette bijeenkomst georganiseerd om de krachten te bundelen, een sterk signaal af te geven en stappen voor de toekomst te zetten die dit soort vreselijk geweld moet tegengaan. Deze bijeenkomst was ook bedoeld als een platform voor al die Amsterdammers die hun zorgen en verdriet wilden uiten.

1.5.3 Landelijk niveau

Nisa for Nisa werkt samen met partners uit het landelijk netwerk van vrouwenorganisaties. De bijeenkomsten van het Platform Eer en Vrijheid worden bezocht door vrouwen van Nisa for Nisa. Voor dat platform zijn ook workshops gegeven door vrouwen van Nisa for Nisa. Overleg en samenwerking vindt plaats met andere organisaties zoals het Landelijk Knooppunt Huwelijksdwang en Achterlating uit Den Haag, met Kezban uit Tilburg over huiselijk geweld en met Atria, het kennisinstituut voor emancipatie en vrouwengeschiedenis in Amsterdam. Er zijn gesprekken gevoerd met juristen van de Universiteit van Maastricht over huwelijkse gevangenschap, met de Landelijke Werkgroep Mudawwanah over achterlatingen en gedwongen huwelijken, met het Sociaal Cultureel Planbureau en met de Vrije Universiteit over het verblijfsrecht, migrantenrecht, achterlatingen en gedwongen huwelijken. Uiteraard komen deze onderwerpen weer terug in de voorlichting aan de vrouwen.

1.5.4 Transnationaal niveau

Nisa for Nisa werkt soms samen met Europese netwerken, bijvoorbeeld SMART Urban Intermediairs, en met vrouwenorganisaties in Marokko. Het doel daarvan is kennis op te doen, conferenties bij te wonen, uit te wisselen en –specifiek voor de vrouwenorganisaties in Marokko- om individuele hulp te bieden wanneer vrouwen in Marokko verblijven, wanneer vrouwen achtergelaten worden en weer naar Nederland terug willen of, wanneer zij terug in Nederland gekomen zijn, door hen te ondersteunen met het oppakken van hun leven hier.

1.5.5 Internationaal niveau

Via het netwerk VN Vrouwenverdrag in Nederland doet Nisa for Nisa mee aan de discussies wereldwijd en heeft Nisa for Nisa meegedaan aan de discussies om de Schaduwrapportage en de aanvullende Schaduwrapportage 2.0 op te stellen voor het comité van het VN-Vrouwenverdrag (CEDAW). Beide rapportages zijn door Nisa for Nisa ondertekend.

1.6 Scholing en stages: verspreiding van opgedane kennis

Tot slot is belangrijk dat de kennis opgedaan door projecten en activiteiten bij Nisa for Nisa gedeeld wordt. Er zijn voortdurend stageplekken en onderzoeksmogelijkheden voor meiden en vrouwen van verschillende typen opleiding: MBO, HBO en universitair (bachelor, master en promotieonderzoek). Nisa for Nisa doet eveneens mee aan onderzoek dat erop gericht is kennis te verwerven over de plek van vrouwen met een migrantenachtergrond in de Nederlandse samenleving en aan Europees onderzoek bijvoorbeeld Smart Urban Intermediairs.

In dit Jaarverslag wordt het bovenstaande uitgewerkt en wordt duidelijk hoe Nisa for Nisa aan de hierboven beschreven doelstellingen heeft gewerkt.

2.1. Uit het bestuur

2.1.1 Inleiding

Het jaar 2018 was voor Nisa for Nisa (Vrouwen voor Vrouwen) een goed jaar. Een mooi hoogtepunt was de uitreiking van de Koninklijke onderscheiding op 26 april 2018 (Lid Orde van Oranje-Nassau) aan de oprichtster van Nisa for Nisa Fatima Sabbah en aan oud-bestuurslid Renée de Zwart. De onderscheiding was een blijk van grote waardering voor hun goede en langdurige inzet voor vrouwen met een migranten-achtergrond en in het bijzonder voor hun werk voor Nisa for Nisa.

Het bijbehorende lintje werd aan hen uitgereikt door waarnemend burgemeester Van Aartsen. Deze bijzondere dag werd afgesloten met een drukbezochte feestelijke receptie bij Nisa for Nisa.

Inhoudelijk is er ook reden tot –gepaste- tevredenheid doorgroep georganiseerd, die steeds meer vrouwen bereikten en die een bijdrage leverden aan hun ontwikkeling en aan de doelstelling van de organisatie.

De verhuizing naar de Ru Paré Community in de Chris Lebeaustraat, in augustus 2017, blijkt een goede stap te zijn geweest om de doorgroep beter te bereiken.

Steeds meer merken wij dat er grote waardering bestaat voor het werk dat Nisa for Nisa in Nieuw-West doet. Bij collega-organisaties, bij het stadsdeel Nieuw-West, bij de Centrale Stad en nu zelfs landelijk.

Maar er moeten helaas ook schaduwkanten met zeer donkere randen gemeld worden.

2.1.2 Droeveige start 2018

Het jaar 2018 was nog maar net begonnen of Nisa for Nisa werd opgeschrikt door de dood van Mohammed Bouchiki, broer van onze projectleider Big Sis Khadija Bouchiki.

Mohammed werd op 26 januari 2018 doodgeschoten, toen hij als stagiair jongerenwerk werkzaam was in het buurthuis Wittenburg in Amsterdam.

Omdat deze moord hiermee erg dichtbij kwam, heeft Nisa for Nisa op 2 februari 2018 een bijeenkomst belegd. Niet alleen om stil te staan bij het afschuwelijke schietincident, maar ook om met elkaar te bespreken wat er op korte termijn zou moeten gebeuren om de veiligheid in de wijken te vergroten. De opkomst was groot en breed. Moeders, vaders en meiden van Big Sis uit de wijk, vrouwen van Nisa for Nisa, afgevaardigden van organisaties, instanties en politiek en ook waarnemend burgemeester Jozias van Aartsen waren aanwezig. Iets later was er ook overleg met Minister van Binnenlandse Zaken Kajsa Ollongren.

In dit jaarverslag zal nog nader worden ingegaan op de bijeenkomst en de initiatieven die daaruit voortkwamen.

Om de uitkomsten van deze brainstorm ook in uitvoerende zin handen en voeten te geven, heeft Nisa for Nisa besloten te proberen om het project Tussen-In besloten om het 'oude' project Tussen-In (dat sinds de bijdragen van fondsen opdroogden op een laag pitje doorging), nieuw leven in te blazen en door te ontwikkelen. Tussen-In is een Nisa for Nisa-activiteit waarbij getrainde vertrouwenspersonen individuele ondersteuning en hulp bieden bij het oplossen van problemen. Het project slaat een brug tussen vrouwen en hun gezin en de reguliere hulpverlening. Het project werd vanaf 2012 gedurende 3 jaar gefinancierd door meerdere fondsen. Na stoppen van deze geldstroom is Tussen-In als project weliswaar beëindigd, maar is Nisa for Nisa haar brugfunctie blijven vervullen en is het werk van Tussen-In in beperkte vorm voortgezet door de vrijwillige vertrouwenspersonen.

2.1.3 Andere hoogtepunten 2018

- Op 10 januari 2018 werd jaarlijkse Nieuwjaarsreceptie gehouden. Omdat hierbij ook de verhuizing naar de Ru Paré Community/De Buurtzaak werd gevierd, was er in de ochtend ook een inloop georganiseerd waarbij medewerkers en vrijwilligsters de vaste activiteiten presenteerden. Eind van de middag was er een Nieuwjaarsbijeenkomst voor het netwerk van Nisa for Nisa.
- Op 21 februari 2018 werd Nisa for Nisa uitgenodigd door Minister van Binnenlandse Zaken Kajsa Ollongren. De directe aanleiding was ook nu weer de schietpartij op de Wittenburg. De Minister wilde met Nisa for Nisa van gedachten wisselen, wat er

vanuit het departement bijgedragen zou kunnen worden aan het functioneren van een organisatie zoals Nisa for Nisa. Nisa for Nisa heeft bij de Minister het belang van het doorontwikkelen van het project Tussen-In en de noodzaak van meer zekerheid voor de voortgang van het Meidenwerk van Big Sis aan de orde gesteld.

- Op 29 mei 2018 bezocht waarnemend burgemeester Van Aartsen Nisa for Nisa opnieuw om zich te informeren over de werkzaamheden en de medewerkers na het afschuwelijke schietincident en de daaropvolgende brainstormsessie. De belangstelling van Van Aartsen werd door het bestuur enorm gewaardeerd.

Op 2 november 2019 werd Nisa for Nisa vereerd met een bezoek van de Amerikaanse ambassadeur in Nederland, Piet Hoekstra en een vooraanstaande imam Mohamed Basher Arafat, uit de Baltimore (VS). Deze imam was uitgenodigd door de Blauwe Moskee in Amsterdam Nieuw-West om daar een preek te houden.

Daaraan voorafgaand bezocht hij samen met de ambassadeur Nisa for Nisa om zich op de hoogte te stellen van de positie van migrantenvrouwen in Nederland. Uit dit bezoek is het voornemen gekomen dat beide organisaties contact blijven houden. Wellicht kan er in de toekomst een uitwisseling plaatsvinden tussen Nisa for Nisa en een of meer vergelijkbare organisaties in de VS.

- In 2018 is de eerste nieuwsbrief van Nisa for Nisa verschenen. Dit 'Nisa-Nieuws' verschijnt online en in druk en wordt verspreid onder de deelnemers en het netwerk. Alle activiteiten en andere van belang zijnde mededelingen worden opgenomen. Ook wordt er verslag gedaan van bijzondere activiteiten uit de afgelopen maanden. Nisa-Nieuws zal elke twee maanden verschijnen. Tevens werd er een begin gemaakt met het vernieuwen van onze website.
- In 2018 is er extra aandacht besteed aan het meer openstellen van de activiteiten voor andere vrouwen dan die met een Nederlands-Marokkaanse achtergrond. Dat werpt, zij het voorzichtig, haar vruchten af en inmiddels zijn er een aantal vrouwen met een Turkse, Somalische, Surinaamse en Syrische achtergrond bij Nisa for Nisa actief.
- Vermeldingswaardig is tenslotte dat Nisa for Nisa eind 2018 het pilotproject 'Mannen aan zet!' kon starten. Het pilot-project wil de gemeenschap van mensen en gezinnen in Nieuw-West meer inclusief te maken, daarvoor een methodiek schrijven en later ook uitrollen.

2.2 Organisatie Nisa for Nisa

De Stichting kent vier groepen medewerkers:

- betaalde medewerkers
- vertrouwenspersonen
- vrijwilligsters
- stagiaires

Daarnaast bestaat de Stichting Nisa for Nisa uit:

- het Stichtingsbestuur
- de Adviesraad

2.2.1 Medewerkers in dienstverband

Nisa for Nisa heeft de volgende betaalde medewerkers:

- Miemoent El Fakih is directrice van Nisa for Nisa en is belast met de dagelijkse leiding van de stichting, het coördineren van de bestaande activiteiten/projecten van Nisa for Nisa, het opzetten van nieuwe projecten, het onderhouden van contacten met overheid, fondsen en andere vrouwencentra, het begeleiden van de medewerkers, stagiaires en vrijwilligsters.
- Naast de directeur zijn er twee betaalde medewerkers:
 - Naziha Senoussi was verantwoordelijk voor het uitvoeren van het EAP-programma.
 - Khadija Bouchiki en na haar vertrek, Sarah Attannaz waren de jongerenwerkers voor het meidenwerk van Big Sis. Sarah Attannaz was tevens projectleidster voor het pilot-project 'Mannen aan Zet!'.

2.2.2 Vertrouwenspersonen

Ofschoon het project Tussen-In in 2015 werd afgesloten, zijn een aantal vertrouwenspersonen uit dit project nog steeds als zodanig actief binnen Nisa for Nisa. Zij geven hulp en ondersteuning en/of begeleiden individuele vrouwen veelal naar de professionele hulpverlening of instanties.

2.2.3 Vrijwilligsters

In 2018 zijn er bij Nisa for Nisa 48 vrijwilligsters actief geweest. Hun inzet is afhankelijk van hun persoonlijke interesse en talenten. Waar nodig werden zij getraind in specifieke vaardigheden. Zoals bijvoorbeeld het geval is met de in 2018 opgeleide ‘ambassadeurs’. Voor een aantal vrijwilligsters is Nisa for Nisa een stap op weg naar meer sociale en economische zelfstandigheid.

Nisa for Nisa is in de kern een organisatie van, voor en door vrouwen gebleven. Voor een groot deel komen de vrijwilligsters dan ook voort uit de eigen doelgroep. Zonder hun betrokkenheid en inzet zou Nisa for Nisa haar werk niet kunnen doen. Bij wijze van bedankje werd de vrijwilligsters aangeboden om gratis deel te nemen aan de excursie naar Brussel. Ook werden zij gefêteerd op een einde-jaars-etentje in december.

Fatima, gastvrouw én ambassadeur bij Nisa for Nisa

Fatima (dit is niet haar echte naam) is bijna 60 jaar. Zij is weduwe en woont in Amsterdam-West. Fatima komt op twee vaste dagen naar Nisa for Nisa; op dinsdag en op vrijdag. Soms komt zij vaker. Dan wordt zij gebeld en komt zij om te helpen bij activiteiten. Fatima is namelijk gastvrouw bij Nisa for Nisa. Dat wil zeggen dat zij helpt met het zetten van koffie en thee voor de mensen die Nisa for Nisa bezoeken. Daarnaast hebben gastvrouwen zoals Fatima, ook tot taak de bezoekers van Nisa for Nisa te ontvangen, hen welkom te heten en wegwijs te maken in het gebouw. Fatima smeert broodjes, richt de ontvangstzaal in voor bijeenkomsten en voorstellingen en zij ruimt de zaal na afloop weer op. Ook wanneer er een gezamenlijke lunch wordt gehouden richt zij de zaal in en dekt zij de tafel.

En soms helpt zij de vrouwen van de kookgroepen. Fatima is ook ‘ambassadeur’ voor Nisa for Nisa. Ambassadeurs komen voort uit het Plusaanbod van de samenwerkende vrouwenorganisaties in Nieuw-West, Nisa for Nisa, Vrouw en Vaart en de Hippe Heks. Fatima heeft vanuit het Plusaanbod een training gedaan om ambassadeur te kunnen worden. Deze training vond plaats bij Vrouw en Vaart en er waren ongeveer 10 deelnemende vrouwen. Zij kregen instructie in:

- *Hoe stel je je voor aan een groep vrouwen?*
- *Hoe ga je om met een groep vrouwen?*
- *Hoe geef je voorlichting over activiteiten van de 3 organisaties?*

Voor Fatima geldt dan het verstrekken van informatie over de activiteiten bij Nisa for Nisa

Na deze training kunnen ambassadeurs andere vrouwen voorlichten. Fatima spreekt vooral Marokkaans-Arabisch en geeft dus voorlichting aan vrouwen met Marokkaanse achtergrond. Zij wil graag beter Nederlands spreken en daarom volgt zij ondertussen ook twee maal per week Nederlandse les bij Nisa for Nisa.

Fatima vertelt dat zij haar beide functies, gastvrouw én ambassadeur voor Nisa for Nisa, erg leuk vindt. Op deze manier leert zij veel mensen kennen en wordt zij ook uitgenodigd om bij andere vrouwen op bezoek te gaan. Je kunt wel stellen dat Fatima hiermee heel actief is. Zij vertelt dat zij minder thuis zit op de bank en niet meer zo vaak zit te piekeren en na te denken. Dat blijkt ook wel als zij vertelt dat zij de weekenden tegenwoordig maar saai vindt. Door de week stapt zij overal op af en helpt zij bij de dagelijkse klussen van Nisa for Nisa. In het weekend verheugt Fatima zich al weer op de komende week. Het doet haar duidelijk goed om gastvrouw en ambassadeur bij Nisa for Nisa te zijn. En Nisa for Nisa is heel blij met haar betrokkenheid en inzet.

Verslag door Edien Bartels (bestuurslid Stichting Nisa for Nisa)

2.2.4 Stagiaires

Nisa for Nisa vindt het belangrijk dat studenten op MBO, HBO en Universiteit de mogelijkheid krijgen om in de praktijk leerervaringen op te doen. Ook in 2018 hebben zij weer ervaringen opgedaan in het werken met de doelgroep binnen een organisatie als Nisa for Nisa.

Stagiaires voerden daarbij onder supervisie van een van de medewerkers stageopdrachten uit. Ook kregen zij de gelegenheid kennis te maken en zich te verdiepen in de verschillende terreinen waarop Nisa for Nisa zich beweegt (zoals integratie, gezondheid, opvoeding, achterstand etc.).

Stages worden afgesloten met een stageverslag en een eindgesprek tussen de stagiair, de stagebegeleider van Nisa for Nisa en de stagebegeleider van de opleiding.

Nisa for Nisa krijgt veel meer aanvragen voor stageplaatsen dan dat er plekken binnen de organisatie zijn. De aanvragen waar geen plaats voor is worden doorgestuurd naar het stagebureau van de Gemeente Amsterdam.

In 2018 werden de volgende stages geboden:

- 2 studenten van opleiding HBO Social Work niveau 4
- 1 student van opleiding MBO ROC MWD niveau 4
- 2 studenten van opleiding MBO ROC-Cultureel Werk niveau 3
- 2 studenten van opleiding MBO MWD niveau 4

Naast stagiaires van MBO en HBO opleidingen stond Nisa for Nisa ook open voor studenten en promovendi in het WO, o.a. van de Vrije Universiteit Amsterdam. Zij deden onderzoek onder de doelgroep en hebben mede vorm en invulling gegeven aan projecten.

2.2.5 Het Stichtingsbestuur

In 2018 is er één wijziging in het bestuur opgetreden. Toegetreden tot het bestuur is Sarah Attannaz. Later in het jaar is zij, na haar aanstelling als jongerenwerkster, vanzelfsprekend weer teruggetreden.

Het bestuur bestond op 31 december 2018 uit:

• Voorzitter	Naima Ajouaau
• Penningmeester	Najoua Benmoussa
• Secretaris	Ellie van den Brom
• Lid	Edien Bartels

Het bestuur is vijf maal in vergadering bijeengekomen en heeft zich bezig gehouden met:

- Vaststellen subsidieaanvragen bij overheden en projectaanvragen bij fondsen
- Vaststellen begroting, jaarverslag en financiële kwartaalrapportages
- Beleidsbepaling n.a.v. de gebeurtenissen op 26 januari 2018
- Voeren van personeelsbeleid
- Vaststellen verantwoordingrapportages naar fondsen en subsidiegevers
- Bespreking voortgang en ontwikkelingen van de activiteiten en projecten van Nisa for Nisa/Big Sis

2.2.6 De Adviesraad

Nisa for Nisa wordt met raad en daad bijgestaan door de Adviesraad. De Adviesraad is driemaal bijeengekomen en heeft met het bestuur en de medewerkers van Nisa for Nisa onder andere van gedachten gewisseld over de wijze, waarop het project Tussen-In weer nieuw leven ingeblazen kan worden. Verder werd er gesproken over de toekomst van Nisa for Nisa. De Adviesraad bestond in 2018 uit:

- Samira Bouddount advocaat, gespecialiseerd in familierecht, in het bijzonder het Marokkaans familierecht en vreemdelingenrecht
- Jesse Bos voormalig wethouder Amsterdam Nieuw-West en bestuurslid Stichting Kantara
- Arthur Peelen organisatiedeskundige
- Fatima Sabbah oprichtster Nisa for Nisa en boegbeeld van de organisatie
- Jaap Smit oud-rechter van Rechtbank Amsterdam en oud-advocaat, gespecialiseerd in bestuursrecht en vreemdelingenrecht

2.3 Subsidie en fondsen

Nisa for Nisa ontving in 2018 vanuit diverse bronnen financiële bijdragen. De subsidie van stadsdeel Nieuw-West vormt de basis. Aangezien deze basissubsidie onvoldoende is om de exploitatie van Nisa for Nisa rond te krijgen en de activiteiten en projecten uit te voeren, doet Nisa for Nisa ook een beroep op fondsen en andere financiers.

Zo ontving Nisa for Nisa in 2018 bijdragen van:

- Gemeente Amsterdam, afdeling Service Punt Emancipatie Amsterdam (SPE)
- Gemeente Amsterdam, afdeling participatie
- Gemeente Amsterdam, stadsdeel Nieuw-West
- Bijdrage door een anoniem fonds
- Fonds Sluyterman Van Loo
- Oranje Fonds
- Kansfondsen
- VSBfonds
- Bewonersinitiatieven van het stadsdeel Nieuw-West

Nisa for Nisa is haar subsidiënten en de fondsen zeer erkentelijk voor hun bijdragen. Deze werden en worden goed en zorgvuldig besteed.

2.3.1 Knelpunt gemeentelijke financiering

Een toenemend punt van zorg voor Nisa for Nisa is de moeite die ambtelijk/politiek Amsterdam hebben om haar waardering voor het werk van Nisa for Nisa en de opdracht om zich toch vooral door te ontwikkelen, voldoende te faciliteren. Natuurlijk is Nisa for Nisa verheugd om met deze, telkenmale geuite waardering. Maar het lukt dezelfde overheden niet om deze waardering te verbinden aan het beschikbaar stellen van voldoende financiële middelen. Middelen die noodzakelijk zijn om de gedeelde ambities van Nisa for Nisa verantwoord te kunnen waarmaken.

Vanzelfsprekend is Nisa for Nisa bereid om (aanvullende) financiering van projecten te zoeken bij fondsen. En met een aantal van hen is er ook een goede relatie. Maar Nisa for Nisa merkt ook dat het steeds minder vanzelfsprekend is dat deze fondsen de gaten vullen die, door onvoldoende subsidiëring door overheden, in de exploitatie vallen.

Voor een duurzame exploitatie van Nisa for Nisa is dit een alles behalve een ideale situatie, ook al omdat de fondsen over het algemeen alleen projecten met een duidelijke begin- en einddatum financieren.

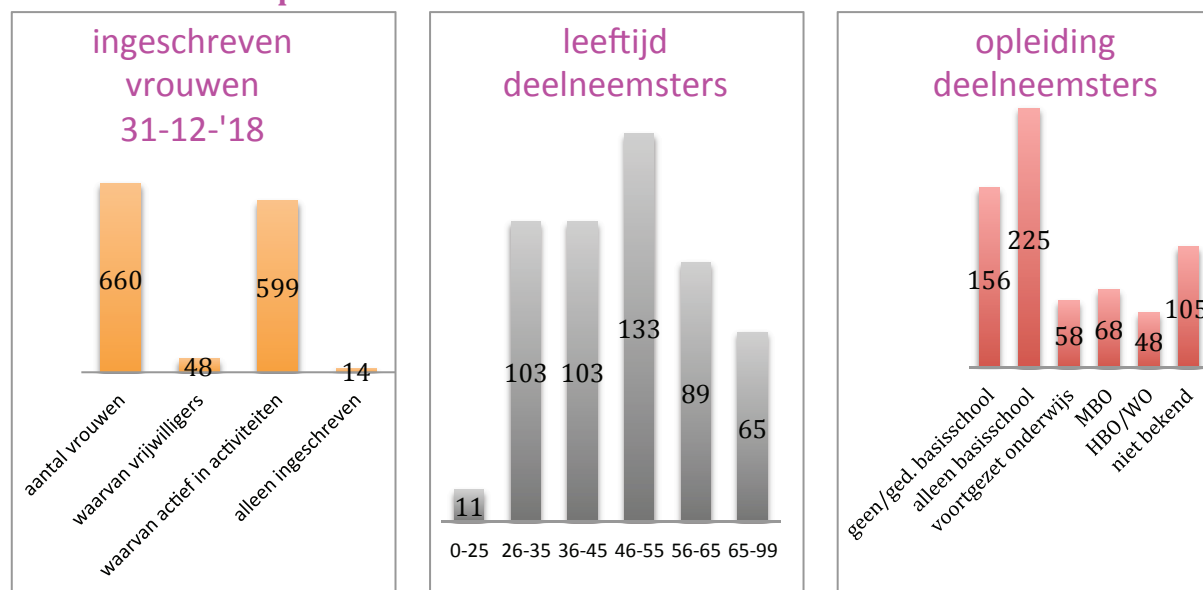
Nisa for Nisa zou wensen dat het stadsdeel en de centrale stad voor de komende jaren zou overgaan tot het subsidiëren van de exploitatiekosten en van de kernactiviteiten van Nisa for Nisa. Tot de laatste behoren dan bijv. ook het meidenwerk van Big Sis en het project Individuele hulp en ondersteuning Tussen-In.

2.4 Informatie over deelnemers

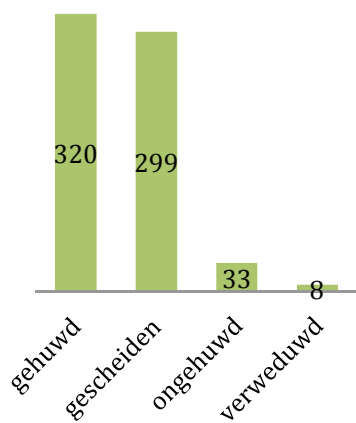
Eind 2018 waren er bij Nisa for Nisa 660 vrouwen ingeschreven. Hieronder vallen ook de vrijwilligsters. Aan de activiteiten werd deelgenomen door 599 vrouwen.

Naast deze toename van ingeschreven volwassen vrouwen is er helaas ook een duidelijke afname te zien in het aantal ingeschreven meisjes. Deze afname vond vooral plaats in de eerste helft van 2018, toen, door het ontbreken van een verbindende jongerenwerkster veel, vooral oudere, meiden uitstroombden. Er was in die periode onvoldoende capaciteit om deze uitstroom met gerichte werving op te vangen. Daardoor moest er in het tweede semester grotendeels een nieuwe start gemaakt worden, waarbij er gekozen is het accent van de werving in eerste instantie te leggen op het bereiken van jonge meiden. Eind 2018 waren er 23 meiden ingeschreven, die ook allen actief deelnamen aan een of meerdere activiteiten. In totaal zijn er dus 683 (jonge en oudere) vrouwen bij Nisa for Nisa betrokken, waaronder ook de 48 vrijwilligsters. Behalve deze vrouwen, namen andere vrouwen ook incidenteel deel aan incidentele activiteiten die tot de zomer 2018 vanuit Nisa for Nisa in De Buurtzaak georganiseerd werden. De gegevens van deze laatste vrouwen zijn niet geregistreerd.

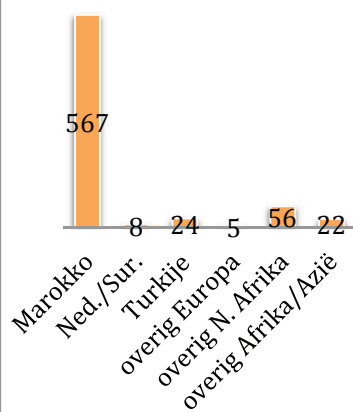
2.4.1 Grafieken per 31-12-2018

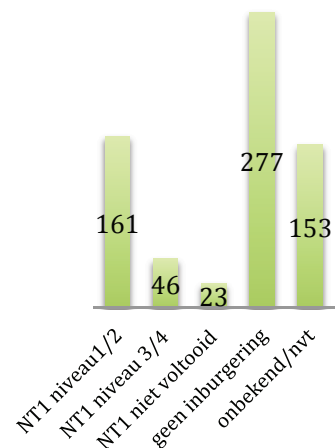
burgerlijke staat

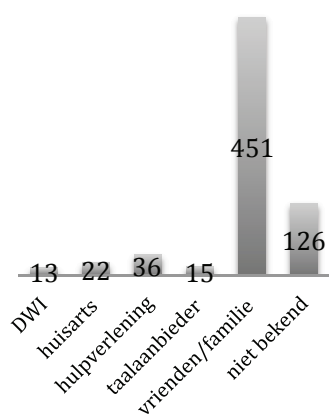
land van herkomst

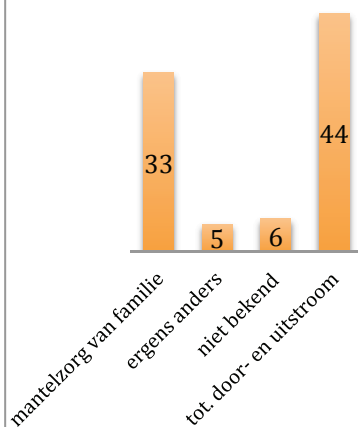
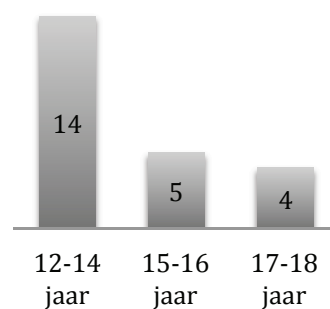
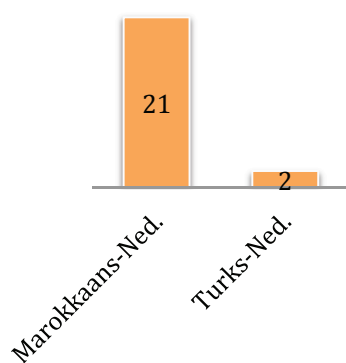
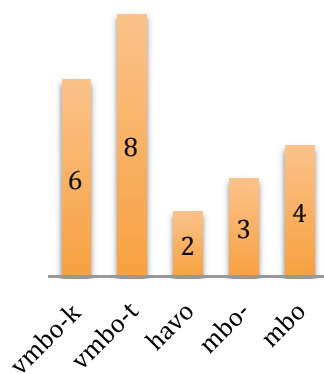
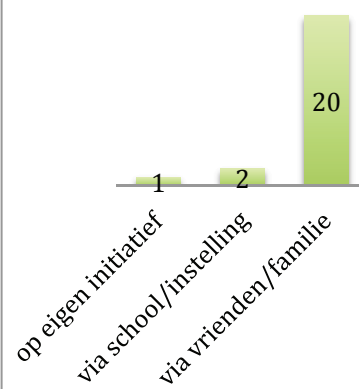
inburgering

verwijzing door

door- en uitstroom

leeftijden meiden
Big Sis per
31-12-'18afkomst Big Sis
meidenBig Sis meiden
volgenverwijzing naar Big
Sis

2.5 Inloop/ontmoeting, reguliere activiteiten en projecten

Het belangrijkste instrument dat Nisa for Nisa heeft, is het laagdrempelig organiseren van activiteiten tbv de vrouwen uit de doelgroep. Daarmee stelt Nisa for Nisa zich ten doel de vrouwen te motiveren zichzelf verder te ontwikkelen. Nisa for Nisa wil dat vrouwen zich actief betrokken gaan voelen bij de ontwikkeling van zichzelf en van anderen. Het zelf ter hand nemen van de organisatie van activiteiten wordt gestimuleerd en gefaciliteerd.

Deelname aan de activiteiten heeft tot gevolg dat de vrouwen 'in beweging' komen, meer mobiel worden en meer structuur in hun leven krijgen. Dit gebeurt o.a. door het meewerken binnen de organisatie, wat de betrokkenheid van vrouwen bij maatschappelijke thema's en het zelfbewustzijn verhoogt. Van belang is ook dat veel vrouwen, via de deelname aan activiteiten uit een zeker isolement komen en vriendschappen sluiten en onderhouden.

Nisa for Nisa kent in de praktijk 3 'soorten' activiteiten:

- Inloop en Ontmoeting
- Reguliere activiteiten
- Projecten

2.5.1 Inloop en ontmoeting

Inloop en ontmoeting biedt vaak de eerste kennismaking van vrouwen met Nisa for Nisa. Deze vrouwen komen bij Nisa for Nisa via mond-tot-mond reclame van vriendinnen of burens, maar ook op advies van andere organisaties zoals het onderwijs, de huisarts of de reguliere hulpverlening. Deze 'eerste' periode is bedoeld om vrouwen kennis te laten maken met Nisa for Nisa. Om te 'snuffelen' aan het aanbod en om hen te stimuleren om zich verder te ontwikkelen.

Aan de inloop zijn geen andere beperkingen dan de standaard openingstijden van Nisa for Nisa. Medewerksters of vrijwilligsters zijn altijd beschikbaar en de bezoekers ervaren zo de warmte die een zelforganisatie kan bieden.

2.5.2 Reguliere activiteiten

Reguliere activiteiten sluiten aan bij de leefwereld en interesses van de deelnemers. Nadrukkelijk worden in de activiteiten ook de EAP-doelen van Nisa for Nisa meegenomen. Soms is er ook sprake van specifieke andere/aan-vullende doelen. Naast gezellig bezigzijn is er altijd actieve aandacht voor wat de vrouwen bezighoudt. Aanwezige vrouwen weten zich verzekerd van de aandacht van de andere deelnemers en van de docente/begeleidster. Eventueel wordt een vrouw in contact gebracht met de EAP-medewerkster, met iemand van het Juridisch Spreekuur of met een vertrouwenspersoon van Tussen-In. De reguliere activiteiten worden over het algemeen door Nisa for Nisa zelf georganiseerd en begeleid door vrijwilligsters. Ook zijn deze in principe doorlopend, waarbij vrouwen in-, door- of uitstromen. Natuurlijk zijn er veel vrouwen die trouw bij iedere bijeenkomst aanwezig zijn, anderen komen meer incidenteel.

Het EAP-programma is ook voor een belangrijk deel in de reguliere activiteiten terug te vinden, maar speelt zeker ook een belangrijke rol bij het opzetten van de projecten. Dé doorlopende activiteit voor de meiden van Big Sis is de activiteit 'Koken met je Tante' en het daaraan gekoppelde lotgenotencontact 'Soul Sisters'.

Door middel van deze eigen activiteiten komen de vrouwen en meiden buitenshuis en naar Nisa for Nisa. Ze raken vertrouwd met de omgeving. Daarna biedt doorstroming naar projecten binnen of buiten Nisa for Nisa hen mogelijkheid tot verdere ontwikkeling. Meer en meer speelt contact met 'lotgenoten' een belangrijke motivatie om voor de een of de andere activiteit te kiezen. Dit heeft ook tot gevolg dat deelnemers meer en meer geneigd zijn om hun deelname als een vast punt in de week te zien. Het benoemen van een coördinator/trekker voor activiteiten helpt hierbij ook. Deze vrouwen zijn zelf ook deelnemer aan de activiteit, maar bekommeren zich ook over de voortgang ervan.

2.5.3 Projecten

Projecten hebben een nadrukkelijker focus op het weerbaar worden van vrouwen om daarmee te komen tot meer zelfbeschikking, activering en participatie (EAP-programma). Het biedt vrouwen de mogelijkheid om zich verder te ontwikkelen en door te groeien in of buiten Nisa for Nisa. Projecten kunnen gericht zijn op voorlichting, educatie en discussie. Zij zijn thematisch opgezet en zijn een vervolg op de signalen die Nisa for Nisa oppikt van de deelnemers, andere organisaties of uit de maatschappij in het algemeen. Anders dan in de reguliere activiteiten verbinden de deelnemers zich in de regel aan het project voor de gehele duur van het project. Projecten zijn meer in de tijd afgebakend en zijn in de regel mogelijk gemaakt door bijdragen uit specifieke subsidies en van bijdragen uit fondsen.

Voorbeelden van projectthema's zijn: huiselijk geweld, eengerelateerd geweld, religieuze huwelijken, radicalisering/polarisatie, het kiezen van een partner, opvoeding, gezondheid en het betrekken van mannen bij het bereiken van de EAP-doelen.

2.5.4 Nieuwe activiteiten en projecten in 2018

In 2018 zijn de volgende nieuwe activiteiten en projecten gestart

- Brainstormsessie 2 februari n.a.v. moord op jongerenwerker Wittenburg
- Project Gezond Zorgen
- Uitbreiding naar 4 groepen Nederlandse taal
- Uitbreiding van training Ik Ontmoet Mij
- Inloopochtend Turkse vrouwen
- Pilotproject 'Mannen aan Zet!'
- 'Jezelf kunnen zijn in Nieuw West'
- Verkiezingsdebat Gemeenteraad Amsterdam
- Zumba-dansen voor vrouwen
- Opvoeddebatten met moeders
- Participeren in het Kinderrechten Festival
- Inloop-ontbijt ouderen Sierpleinbuurt

2.6 Programma Empoweren, Activeren en Participeren – EAP

EAP is het door Nisa for Nisa ontwikkelde programma dat in 2011 is opgezet. EAP staat voor Empoweren, Activeren en Participeren met als doel vrouwen te bereiken, die niet of slechts moeizaam participeren in de lokale samenleving. De directe aanleiding voor dit programma was het toenmalige partnerschap van Nisa for Nisa in het Huis van de Wijk/De Buurtzaak, waarbij een medewerkster in het Huis van de Wijk/De Buurtzaak werd gedetacheerd om daar het werk van Nisa for Nisa uit te voeren. EAP is een proces in beweging, dat steeds aangepast kan worden aan nieuwe ontwikkelingen en vragen vanuit de doelgroep.

In die periode had Nisa for Nisa zelf ook nog een eigen locatie in de Johan Jongkindstraat. Nadat Nisa for Nisa in de zomer van 2017 naar het gebouw van de Ru Paré Community verhuisde, werd het EAP programma geïntegreerd in het aanbod van Nisa for Nisa. Met ingang van 2018 kreeg Nisa for Nisa de volledige verantwoordelijkheid over EAP, met inbegrip van de financiering ervan.

Nisa for Nisa heeft in 2018 in haar ruimten in de Ru Paré Community, maar ook in voorkomende gevallen in de ruimten van de Huis van de Wijk/De Buurtzaak tal van activiteiten en projecten opgezet om vrouwen bewuster, sterker en vaardiger te maken.

Bij de invulling van het aanbod werkt Nisa for Nisa nauw samen met andere organisatie/instanties, in en buiten de wijk.

Bijvoorbeeld het stadsdeel Nieuw-West, GGD/Veilig Thuis, Ouder en Kindteam-OKT, ProDemos, PuntP en de collega-emancipatiecentra in het stadsdeel.

Naziha Senoussi is, als medewerkster EAP, bij Nisa for Nisa verantwoordelijk voor de uitvoering van deze activiteiten. Zij wordt daarin ondersteund door directeur Miemoent El-Fakih en in de uitvoering bijgestaan door vrijwilligsters en stagiaires. Aan een aantal vrijwilligsters wordt door haar begeleiding geboden.

In 2018 is hierin een nieuwe stap gezet door het aangaan van samenwerking met de Protestantse Regenbooggemeente De Ark in de Sierpleinbuurt. Nisa for Nisa organiseert hier nu, met vrouwen van Nisa for Nisa een wekelijks ‘inloop-ontbijt’ voor oudere buurtbewoners. Tijdens dit ontbijt is er alle gelegenheid voor het onderlinge gesprekken en uitwisseling van ervaringen.

EAP is zo opgezet dat het programma ook elders opgezet en uitgevoerd kan worden.

2.7 Meidenwerk van Big Sis

2.7.1 Inleiding

Met het meidenwerk van Big Sis richt Nisa for Nisa zich sinds 2008 op de ontwikkeling en ondersteuning van meiden van 12 tot 26 jaar. Vanaf de start krijgt Big Sis signalen dat meiden behoefte hebben aan een plek om samen te komen en verbindingen te maken. Big Sis is de centrale plek voor meiden met een migrantenachtergrond uit Slotervaart om samen te komen, een plek voor zichzelf te hebben en om zich te ontwikkelen tot jonge vrouwen.

Door het ontbreken van voldoende middelen heeft Big Sis het voor een deel van 2018 zonder professionele begeleiding moeten stellen. Het project is in die periode door

vrijwilligsters en stagiaires draaiend gehouden. Met name de inloopavond op de woensdagavond en de activiteit Koken met je Tante konden voortgang vinden. Aan de borging van Big Sis in de organisatie van Nisa for Nisa is daarmee altijd vastgehouden. Het had wel tot gevolg dat er in 2018 een uitstroom van de wat oudere meiden heeft plaatsgevonden. Deze situatie duurde tot september 2018, toen door het verkrijgen van een subsidie vanuit het Servicepunt Emancipatie Amsterdam (SPE) de jongerenwerkster Sarah Attannaz op parttimebasis kon worden aangesteld.

2.7.2 Deelnemers Big Sis

Bij Big Sis gaat het om vaak kwetsbare jonge meiden met een migrantenachtergrond. Meestal zijn het meiden met uit de tweede of derde generatie en als gevolg daarvan spelen er vaak vragen die te maken hebben met het zoeken naar de eigen identiteit en het verwerven van een eigen plek in de maatschappij.

Op het eerste gezicht lijken de meiden onbevangen door het leven te gaan. Maar bij nader inzien blijken het vaak kwetsbare meiden te zijn die al de nodige trauma's hebben en allesbehalve onbevangen en onbevreesd hun nog jonge leven te kunnen te leven.

Vanuit de veilige 'huiskamer' biedt Big Sis aan deze meiden een plek (de enige in Nieuw-West, specifiek voor meiden) voor ontspanning en ondersteuning. Door het aanbod worden zij gestimuleerd in hun weg naar volwassenheid.

Bij de (begeleiding van) deze meiden spelen veel aspecten een rol:

- verhogen van de persoonlijke weerbaarheid in het algemeen, maar ook in relatie tot radicalisering en allerlei vormen van criminaliteit
- het omgaan met sociale media, exposen en buitensluiting (daardoor)
- omgaan met verliefdheid en relaties
- omgaan met geld, contracten en abonnementen
- het omgaan met grensverleggend (seksueel) gedrag
- voorkomen van voortijdige schooluitval

Maar daarbinnen spelen vaak ook de soms moeizame relaties binnen het eigen stamgezin en het botsen van de twee leefwerelden, zoals zij zelf thuis en buitenshuis ervaren.

2.7.3 Breed aanbod en ondersteuning Big Sis

Om aan de hierboven genoemde punten te kunnen werken worden er aan de meiden van Big Sis (ontmoetings-) activiteiten, trainingen, individuele ondersteuning en ontspanningsactiviteiten aangeboden. Hierdoor worden zij gestimuleerd en kunnen zij stappen zetten richting volwassenheid.

Een flink deel van de meiden heeft, naast hun behoefte om deel te nemen aan activiteiten van Big Sis, ook behoefte aan individuele ondersteuning. Vanuit Big Sis krijgen zij dan één op één begeleiding. Hierdoor krijgen zij meer persoonlijke aandacht en wordt gewerkt aan hun hulpvraag. Het verschilt per meisje wat de hulpvraag inhoudt. Vaak gaat het om school, de thuissituatie of relaties. De meiden krijgen de ruimte hun hart te luchten en onder begeleiding te werken aan hun hulpvraag. Dit wordt gedaan door de jongerenwerkster en stagiaires en de frequentie is dan meestal eens in de twee weken. Bij een verdergaande problematiek worden meiden, indien zij dat zelf ook willen, doorgeleid naar de passende reguliere hulpverlening of instanties.

2.7.4 Ontwikkelingen Big Sis

Eén van de belangrijkste ontwikkelingen binnen Big Sis is dat vanaf september 2018 de leeftijdsgrens van de deelnemers verlaagd is naar 12 t/m 25 jaar. Voorheen was dat 15 t/m 25 jaar. Deze beslissing is genomen na signalen die Nisa for Nisa vanuit de moeders kreeg dat jonge meiden al vroeg in aanraking komen met ‘problemen’ die je eerder bij wat oudere meiden zou verwachten. De jong meiden gaven deze signalen ook zelf.

Het mixen van jonge en de wat oudere meiden (de oorspronkelijke deelnemers van Big Sis) blijkt niet optimaal te werken en met name onder de oudere meiden was in 2018 dan ook een zeker verloop te zien. Om hen niet in de kou te laten staan, start Big Sis in 2019 met een nieuwe 17+ groep.

Big Sis vindt het, zeker nu het gaat om jonge meiden, belangrijk dat er vanuit het project een goede band is met de ouders (moeders). De unieke situatie binnen Nisa for Nisa zorgt voor korte lijnen en het versterken van een gevoel van veiligheid en vertrouwen, wat weer meer ruimte geeft aan de (voornamelijk) jonge meiden. Ook worden er op basis hiervan activiteiten/projecten ontwikkeld om moeders en dochters nader tot elkaar te brengen. Deze relatie met de ouders werkt overigens alleen als er, ook naar de meiden toe, voldoende respect en transparantie betracht wordt.

Bij het meidenwerk voor Big Sis is er het hanteren van bekende methodische uitgangspunten voor het algemene jongerenwerk, ook sprake van eigen methodiekontwikkeling die in de praktijk wordt ontwikkeld. Reflectie hierop vindt plaats in overleg met collega's binnen Nisa for Nisa en met jongerenwerkers binnen het netwerk van Big Sis.

Het werken met deze jonge meiden brengt ook een extra verantwoordelijkheid mee voor de jongerenwerkster en de stagiaires. Zo mag een flink deel van de meiden 's-Avonds, na afloop van de activiteiten, niet alleen over straat. Zij worden dan ook door de jongerenwerkster en stagiaires naar huis begeleid.

Voor het bereiken de doelen van Big Sis is het van belang dat er een goede samenhang en verstandhouding is tussen de deelnemende meiden. Zeker nu een flink deel van de meiden jonger is dan voorheen, is er vanuit de jongerenwerkster extra aandacht en inzet nodig voor de groepsvorming onder de deelnemers.

‘Bij Big Sis kan ik mijn gevoelens laten zien en alles delen’

Ik woon al sinds ik zeven ben in Slotervaart. Het is hier altijd gezellig geweest. Sinds groep 6 kwam ik ieder keer bij het buurthuis langs om een folder te vragen voor meiden. Ieder keer was er niks, maar dit jaar was er bij Nisa for Nisa een meidenclub voor meiden vanaf 12 jaar. In het begin was ik wat verlegen. Ik kende de andere meiden wel, maar alleen juf Sarah kende ik nog niet. Dit was wel belangrijk. Ik moest eerst wel wennen aan de juf. Dit was belangrijk want ik kan nu mijzelf zijn en schaam mij ook niet bij haar. Ik kan mijn juf ook vertrouwen en ik ken haar nu ook goed. Ik kan alles delen wat in mijn leven gebeurt.

Discussiëren vind ik erg leuk om te doen. Dit doen we ook veel bij Big Sis. We gingen een keer naar foto's kijken met verhalen van vrouwen die een nare geschiedenis hebben meegemaakt. Wij gingen in gesprek met de fotografe en hebben gepraat over het verschil tussen jongens en meisjes. Ik vind het vooral niet eerlijk als er iets ergs gebeurt meisjes meteen problemen krijgen en er bij jongens de hand voor de ogen wordt gehouden.

Ik ben blij met Big Sis, we hebben het gezellig met elkaar. Wel komen er soms nieuwe meisjes en dan

kan het soms wel even duren voordat wij elkaar echt vertrouwen. Toch is het altijd gezellig. De juf geeft ook op een leuke manier dingen aan en we doen ook leuke spelletjes. We krijgen ook leerzame lessen. Net als de training van juf Karima die ons raakt door te vertellen over wat mensen meemaken. Ik sta dan stil bij wat mensen meemaken en dan weet ik dat ik niet de enige ben die moeilijke dingen meemaakt. Het leukste wat wij doen is ieder vrijdag samen koken. We hebben het dan vaak over gevoelige onderwerpen en dan vertellen we onze ervaringen aan elkaar.

Ook de juf en de stagiaires vertellen wat zij zelf hebben meegemaakt. Ook komt er iemand meekoken en vertelt haar eigen verhaal. Vooral wanneer iemand over haar opleiding vertelt, dan vind ik het erg interessant. Wij zijn daar allemaal heel nieuwsgierig over, wij willen veel weten over verschillende opleidingen. Zelf doe ik Mavo, maar ik ga waarschijnlijk volgend jaar Havo doen. Zonder de hulp van Big Sis had was dit niet gelukt. Op de woensdagen is het heel fijn om mijn huiswerk bij Nisa for Nisa te maken en er hulp bij te krijgen van de stagiaires van Big Sis!

Door Big Sis-deelneemster Lina ElBakhti (13 jaar)

2.7.5 Samenwerkingen Big Sis

Ook in 2018 werd aandacht besteed aan de samenwerking met andere (jongeren)-organisaties. Zo is de jongerenwerkster onderdeel van het Meidennetwerk Nieuw-West, waarin casussen besproken worden. Verder is er samengewerkt met het Ouder- en Kind Team (OKT), Combiwel, Qpido en Young Amsterdam. Op basis van de samenwerkingen worden zowel het aanbod als de kwaliteit van de meidenwerk versterkt.

2.7.6 Reguliere activiteiten en projecten Big Sis

Vanuit het meidenwerk van Big Sis worden reguliere activiteiten en projecten ontwikkeld en uitgevoerd. Enerzijds zijn dat de wekelijkse basisactiviteiten met een ontspannen karakter die het hele jaar uitgevoerd worden. Deze activiteiten zijn gericht op het doen en geven de meiden een continuïteit en bouwt door op hun ontwikkeling.

Daarnaast worden er het gehele jaar door ook projecten uitgevoerd, waarvoor vaak samenwerking met andere organisaties gezocht wordt. De projecten zijn thematisch en sluiten aan op actuele gebeurtenissen, onderwerpen die de meiden lastig vinden. Thema's zijn bijvoorbeeld: weerbaarheid, identiteit en aangeven van eigen grenzen. Maar ook het leren opgroeien en een eigen balans vinden in de verschillende leefwerelden waarin zij zich bevinden.

2.8 Pilotproject 'Mannen aan Zet!'

'Mannen aan Zet!' is het nieuwe pilotproject van Stichting Nisa for Nisa in Amsterdam Nieuw-West om de gemeenschap van mensen en gezinnen meer inclusief te maken. Het project wordt financieel mogelijk gemaakt door bijdragen van het Kansfonds en VSBfonds. Nisa for Nisa richt zich met name op het emancipatieproces van vrouwen d.m.v. het EAP-programma. Zij zijn en blijven de primaire doelgroep van Nisa for Nisa. Met het pilotproject 'Mannen-aan-Zet!' worden nu nadrukkelijk ook de mannen bij dit proces betrokken. Het idee achter het pilotproject is dat het voor een geslaagde emancipatie van vrouwen (in dit geval met een migratieachtergrond) noodzakelijk is dat deze ook gedragen wordt door mannen en gezinnen in hun omgeving. Dat bij een geslaagde emancipatie niet alleen de vrouwen emanciperen, maar dat ook mannen (partners) en hun gezinnen de vruchten hiervan zouden moeten plukken. Dat betekent dat er een win-win situatie ontstaat en dat daarmee de maatschappij een stuk leefbaarder wordt.

Het samen optrekken van mannen en vrouwen, jongens en meiden is ook van belang in de gevallen dat er breed weerstand geboden moet worden tegen radicalisering, het opheffen van maatschappelijke ongelijkheid, de vrijheid om de eigen seksuele voorkeur vorm te geven en om weerstand te bieden tegen de steeds lagere drempel van criminaliteit.

Het project borduurt voort op het project 'Emancipatie is ook een mannenzaak' van de Stichting Turkse Vrouwen Utrecht.

Sarah Attannaz is, naast haar werk voor Big Sis, benoemd tot projectleidster voor de duur van de pilot.

Kernactiviteiten van 'Mannen aan Zet!'

- Kadervorming van mannen en vrouwen (ook jongvolwassen jongens en meiden). Hiervoor wordt een cursus 'Train-de-Trainers' ontwikkeld en uitgevoerd.
- Het opzetten en uitvoeren van dialoogbijeenkomsten met mannen en vrouwen uit de betreffende doelgroep. Het nieuw-getrainde kader treedt daarbij op als discussieleider.
- Verwerking van de opgedane ervaringen met een weerslag daarvan in een methodiekbeschrijving en de publicatie daarvan. Hiervoor is ook ondersteuning gevraagd van de afdeling Sociale en Culturele Antropologie van de Vrije Universiteit. Daarmee ontstaat de mogelijkheid om het project ook naar elders uit te rollen.

Kick-off/Expertmeeting

Bij wijze van Kick-off is in december 2018 een expertmeeting georganiseerd met de netwerkpartners en deelnemers van Nisa for Nisa. Met deze expertmeeting heeft Nisa for Nisa het draagvlak gecreëerd bij de achterban van Nisa for Nisa en bij professionals van organisaties in Amsterdam. Nisa for Nisa heeft het project uitvoerig toegelicht en gevraagd

om een actieve inbreng in de pilot. Na een uitleg en toelichting op het plan van aanpak van het pilotproject en de oproep aan de organisaties hieraan hun bijdrage te leveren, was er tijd ingeruimd voor het houden van een brainstorm in de vorm van 'ronde-tafel-gesprekken'. Aan deze tafels werd gebrainstormd over 5 onderwerpen, waarvan is voorzien dat zij een rol zullen spelen in latere fases van de pilot. Deze onderwerpen waren:

- Criminaliteit
- Partnerschap
- Onderwijs
- Opvoeding
- Radicalisering

Uit deze brainstorms kwam naar voren dat zowel de doelgroep als de professionals verscheidende signalen waarnemen. Zo werd een generatiekloof tussen jongeren en ouders benoemd. Een ander signaal is dat communicatie tussen partners moeizaam verloopt of niet gelijk gestemd is. Ook werd het negatieve beeld van de migranten in de maatschappij

benoemd. Nederlanders met een migrantenachtergrond hebben nog steeds minder kansen in de maatschappij. Tenslotte is het van groot belang dat er in de gemeenschap van mensen met een migrantenachtergrond meer begrip tussen mannen en vrouwen ontstaat.

Vervolg in 2019

Het pilotproject 'Mannen aan Zet!' heeft een looptijd van 1,5 jaar, waarbij de eerstvolgende stap voor 2019 is het werven van en trainen van de vrouwen en mannen (plus jongvolwassen meiden en jongens) die, later in 2019 als discussieleider zullen optreden tijdens de dialoogbijeenkomsten met de doelgroep.

Ook zal een start gemaakt worden met de methodiekontwikkeling van de pilot, zodat het project na afloop ook uitgerold kan worden.

2.9 Individuele hulp en ondersteuning/Project Tussen-In

Start en uitgangspunten Tussen-In

Naast de aan het EAP-programma gekoppelde activiteiten en projecten biedt Nisa for Nisa vanaf 2012 ook individuele hulp en ondersteuning die vervat is in het project Tussen-In. Het model van dit project is overgenomen van stichting Al Amal in Utrecht. Zij hebben indertijd vrouwen uit de eigen doelgroep van Nisa for Nisa tot vertrouwenspersoon opgeleid. Tussen-In werd financieel mogelijk gemaakt door een bijdrage gedurende 3 jaar van een anoniem fonds en het fonds R.C. het Maagdenhuis. Nadat deze bijdragen niet langer beschikbaar waren is Tussen-In op een lager pitje op vrijwillige basis door een aantal vertrouwenspersonen voortgezet, maar kon het daardoor haar potenties niet langer waarmaken.

Voor veel vrouwen is de drempel te hoog om zelfstandig contact te leggen met de reguliere hulpverlening/instanties en ook voor de hulpverlening/instanties is de stap naar deze doelgroep door cultuurverschillen en taalbarrières nog vaak erg moeilijk.

Tussen-In slaat een brug tussen vrouwen en hun gezin en de reguliere hulpverlening en instanties. Het aanbieden van individuele hulp en ondersteuning is inmiddels ingebed in het totale aanbod van Nisa for Nisa. Het luisterend oor en de reflectie door een vertrouwenspersoon zijn voor vrouwen van groot belang gebleken. De vrouwen, die soms diep in de problemen zijn gekomen, krijgen via Tussen-In de ondersteuning en begeleiding die hun problemen kunnen verlichten of oplossen. Veel vrouwen werden in de afgelopen jaren met succes vanuit Tussen-In in contact gebracht de regulieren hulpverlening en instanties.

Het mooie van het project is de toegankelijkheid. Vrouwen uit de wijk krijgen zelf een uitgebreide training tot vertrouwenspersoon en gaan vervolgens aan de slag. Het gaat bij vertrouwenspersonen meestal om vrouwen die al veel weten van hun wijk, er veel mensen kennen en vaak goed op de hoogte zijn van hun persoonlijke situatie. Zij hebben over het algemeen een lagere drempel om met gezinnen in contact te komen dan de reguliere hulpverlening en instanties. De tussenkomst van Tussen-In maakt de weg naar de reguliere hulpverlening makkelijker en hierdoor zullen problemen minder snel escaleren.

In opzet is het de bedoeling dat bij Tussen-In het mes aan twee kanten snijdt. Aan de ene kant d.m.v. de methodiek van Tussen-In daadwerkelijk vrouwen te helpen die een beroep op het aanbod doen. Aan de andere kant worden de begeleidende vrouwen deskundig getraind tot goed inzetbare vertrouwenspersonen en ontwikkelen zij zich aanzienlijk. Daarbij was en is het streven steeds om hen ook een arbeidsovereenkomst te bieden voor de uren dat zij

binnen Tussen-In werken. Helaas beschikt het project voor dit laatste niet over voldoende middelen. Maar Nisa for Nisa werkt er hard aan om dit in de toekomst wel te realiseren.

Intensiteit en doorverwijzing

De begeleiding varieert in tijd en intensiteit. De cliënt/het gezin meldt zich vaak zelf (al dan niet via vrienden of familie) aan. In sommige gevallen komt de aanmelding via de reguliere hulpverlening of vanuit andere organisaties/instanties.

Vertrouwenspersonen zijn geen professionele hulpverleners. Hun kwaliteiten liggen vaak op het vlak van kennis van de doelgroep, de eigen ervaringen, het doorzettingsvermogen en de kennis van de sociale kaart. Daardoor wordt het mogelijk om cliënten door te verwijzen naar passende reguliere hulpverlening of instanties.

Zo nodig loopt een vertrouwenspersoon met de cliënt mee, begeleidt zij haar en probeert zij de samenhang van de hulpverlening te bewaken. Samenhang moet er voor zorgen dat de effectiviteit van hulpverlening sterk toeneemt.

Soms is doorgeleiding naar de reguliere hulpverlening of instanties niet nodig. In die gevallen voert de tussenpersoon één of meerdere gesprekken met de cliënt om haar te helpen het probleem op te lossen.

Een belangrijk aspect van de ondersteuning is dat de vertrouwenspersonen hun cliënten op hun eigen kracht aanspreken en stimuleren dat zij op enig moment zelf hun weg vinden.

Vertrouwenspersonen werden ook 'getraind' om ingezet te kunnen worden in andere projecten. Bijvoorbeeld in het project 'Taboeonderwerpen bespreekbaar maken'.

Doorstart en voortgang

Naar aanleiding van de 'brainstorm-bijeenkomst' op 2 februari (zie elders), is gebleken dat Tussen-In een goede methodiek zou zijn in het tackelen van veel problemen in gezinnen. En dan gaat het niet om alleen problemen in relatie tot jeugdzorg, maar tevens bij instanties en organisaties, zoals maatschappelijk werk, scholen, politie, woningbouwcorporaties, Sociale Dienst/DWI of de GGD/GGZ etc.

Bij een van de bezoeken van de voormalige waarnemend burgemeester Jozias van Aartsen, heeft Nisa for Nisa ook een aantal moeders uitgenodigd om met hem in gesprek te gaan.

Nisa for Nisa heeft bij die gelegenheid haar wens uitgesproken om het project Tussen-In weer nieuw leven in te blazen en door te ontwikkelen. Nisa for Nisa ziet Tussen-In als een belangrijk middel om te voorkomen dat gezinnen 'ontsporen' en dat situaties, zoals op Wittenburg zich herhalen.

Het project Tussen-In staat klaar in de startblokken voor haar volgende stap. In 2018 is het, ondanks de goede bedoelingen van de Gemeente Amsterdam, echter nog niet gelukt om geld voor Tussen-In vrij te maken. Nisa for Nisa hoopt en rekent dat dit in 2019 wel gaat lukken.

2.10 Samenwerkingen en overleg in de praktijk

Al eerder schreven wij dat Nisa for Nisa veel belang hecht aan het samenwerken met andere organisaties, zowel binnen als buiten Slotervaart. Door samenwerking kan gebruik gemaakt worden van elkaars expertise. Ook wordt hiermee de samenhang bevorderd van activiteiten/projecten enerzijds en de integratie van onze doelgroep in de samenleving anderzijds.

2.10.1 Samenwerking met andere emancipatiecentra in Nieuw-West

Met andere emancipatiecentra in het stadsdeel is in 2018, rond het thema Emancipatie, voortgezet. Aan het Emancipatie-overleg namen in 2018 deel:

- Nisa for Nisa
- Vrouw en Vaart
- De Hippe Heks
- Daadkr8 (mannenemancipatiecentrum)
- Incidenteel is de emancipatiewerker van het stadsdeel ook aanwezig.

In dit Emancipatie-overleg wordt de voortgang en de ontwikkeling van het emancipatiewerk besproken en worden, waar mogelijk, samenwerkingsprojecten op uitvoeringsniveau ontwikkeld. Waar er overeenkomsten zijn, worden die in de praktijk met elkaar verbonden. Overeenkomsten kunnen ook in een gezamenlijk aanbod vertaald worden. Als er al verschillen zijn tussen de deelnemende organisaties, dan worden deze gerespecteerd.

Door de onderlinge samenwerking wordt de zichtbaarheid van het emancipatiewerk in de wijk steeds beter. Om de doelgroep te bereiken blijft het hard nodig om de activiteiten actief en laagdrempelig aan te bieden (Vinden en Binden!).

Het zgn. Plusaanbod is een initiatief van de emancipatiecentra in de wijk waarmee de krachten en expertise van de centra worden gebundeld. Zodoende wordt bereikt dat bewezen methodieken beter benut kunnen worden en ook eenvoudig kunnen worden uitgerold. Het gaat om het informeren van elkaar, het delen van expertise, het openstellen van activiteiten voor vrouwen uit andere organisaties en het uitrollen van activiteiten/projecten in het werkgebied van de collega-emancipatiecentra. In 2017 werd hiermee m.b.t. een aantal activiteiten een begin gemaakt. Bijvoorbeeld in de activiteit 'Ik ontmoet mij!'. Deze activiteit is in 2018 voortgezet.

Vanuit het Plusaanbod zijn vrouwen van de drie emancipatiecentra opgeleid tot 'ambassadeur'. Deze tiendelige training werd verzorgd door de Vrijwilligerscentrale Amsterdam. In de training leerden de vrouwen hoe zij de activiteiten van het eigen vrouwen centrum kunnen promoten en hoe zij samen kunnen werken bij het uitvoeren van activiteiten.

2.10.2 Samenwerking met andere organisaties/instellingen

- Rond Participatie en Verbinding:
 - Cordaan, Zorgcentrum De Riekerhof
 - Startpunt (gemeente Amsterdam)
 - Protestantse Regenbooggemeente De Ark (Sierpleinbuurt)
- Rond Gezondheidsprojecten:
 - Hogeschool van Amsterdam/Boot, afdeling Voeding en Diëtetiek
 - Stichting Kantara
 - Het Gezondheidspact van stadsdeel Nieuw-West
 - Het netwerk Kleurrijke Dagen
 - Stichting Sipi
 - Familysupporters
- Rond Radicalisering, Achterlating en Polarisatie:

- Samenwerkingsverband van Marokkanen in Nederland (SMN) mbt het project Hulplijn Radicalisering
- Netwerkoeverleg Aandachtsfunctionarissen Radicalisering en Polarisering in het Jeugddomein (Gemeente Amsterdam)
- Gemeente Amsterdam afdeling Openbare Orde en Veiligheid (OOV)
- Diversion
- Rond Huiselijk Geweld:
 - Beleidsoverleg t.b.v. thema Huiselijk Geweld, Gemeente Amsterdam, afdeling Onderwijs Jeugd en Zorg (OJZ)
 - Stichting Kezban
 - Landelijk Platform Eer en Vrijheid
 - Atria
 - Afdeling Sociale en Culturele Antropologie van de Vrije Universiteit
 - Diverse zelforganisaties en hulpverleningsorganisaties, zoals GGZ, onderwijs, Jeugdzorg en OKT
 - Politie Amsterdam/Amstelland, Wijkteam August Allebéstraat
 - Zina Platform
- Rond maatschappelijke thema's zoals democratie en vergrijzing:
 - ProDemos (Huis voor Democratie en Rechtstaat)
 - Wijktafel
 - Kleurrijke zorg
- Specifiek rond Meidenwerk van Big Sis:
 - Stichting Argan
 - Elance
 - SPE
 - Combiwel Meidenwerk
 - Streetcornerwork
 - Meidennetwerk Nieuw-West
 - Young New-West
 - Stichting Sipi
 - Expertisecentrum QPIDO
 - GGD

2.10.3 Samenwerking met Servicepunt Emancipatie Amsterdam - SPE

Het Servicepunt Emancipatie (SPE) is het kennisknooppunt voor emancipatie-organisaties van de Gemeente Amsterdam. Als netwerk verbinden zij (vrouwen-) organisaties voor emancipatie, participatie, jeugd, zorg, welzijn en kennis, die zich inzetten voor de positie van vrouwen, mannen en jongeren. Dit doet het SPE door de eigen kracht van de aangesloten organisaties financieel en organisatorisch te versterken en te faciliteren. Nisa for Nisa is aangesloten bij het SPE omdat het zich richt op dezelfde speerpunten.

In 2017 heeft het SPE geld beschikbaar gesteld voor het project 'Mijn Identiteit' in het kader van het speerpunt 'zelfbeschikking'. Dit project heeft zowel de vrouwen van Nisa for Nisa als de meiden van Big Sis als doelgroep en is gestart eind 2017 met een uitloop naar 2018.

2.10.4 Samenwerking met Vrije Universiteit Amsterdam

Met name met de afdeling Sociale en Culturele Antropologie van de VU wordt regelmatig samengewerkt in relatie tot ontwikkeling en uitvoering van projecten. In 2018 heeft Nisa for Nisa meegedaan aan het project Gezond Zorgen. Dit is een project over gezondheid en welzijn van zorgmedewerksters, vrijwilligsters en mantelzorgers in de context van onzeker werk in de (ouderen) zorg.

2.10.5 Samenwerking Samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders - SMN

Radicalisering is een onderwerp dat bij ook de vrouwen van Nisa for Nisa en bij hun gezinnen speelt. Er rust echter een zeker taboe op en het is niet eenvoudig om het in de dagelijkse situatie bespreekbaar te maken. SMN heeft een programma waarin medewerkers van organisaties worden getraind tot vertrouwenspersoon waarbij zij de weerbaarheid verhogen. In de eigen wijken en buurten organiseren deze vertrouwenspersonen vervolgens voorlichtingsbijeenkomsten over de gevaren en de signalen van radicalisering. Hiermee wordt getracht het vraagstuk van radicalisering uit de taboesfeer te halen en kan het in alle openheid worden besproken.

Naziha Senoussi, de EAP-medewerkster van Nisa for Nisa, is één van de vertrouwenspersonen die door SMN werden opgeleid. Ook nam zij deel aan de intervisiesprekken bij SMN. Daarmee is zij bij Nisa for Nisa aan de slag gegaan door met bezoekende vrouwen en moeders de discussie aan te gaan over radicalisering. Ook fungeert zij als vertrouwenspersoon in de wijk. Bij signalen over radicalisering kunnen mensen uit de omgeving of organisaties (evt. vertrouwelijk) bij haar aankloppen voor een gesprek. Af van de aard van deze signalen.

2.10.6 Samenwerking Stichting Kezban

Bij Nisa for Nisa, maar ook bij de andere emancipatiecentra Hippe Heks en Vrouw en Vaart is het tegengaan van huiselijk geweld een belangrijk aandachtspunt. In samenwerking met Stichting Kezban, een organisatie die zich op dit thema richt, is een project onder de naam 'Tegengaan van Huiselijk Geweld' opgezet en uitgevoerd. Dit project werd gefinancierd door

het stadsdeel Amsterdam-Nieuw West. In het kader van het Plusaanbod heeft Nisa for Nisa het initiatief genomen om dit project ook bij Vrouw en Vaart en Hippe Heks te laten uitvoeren. Ook vanuit die organisaties hebben vrouwen deelgenomen. Het doel van dit project was vooral het bespreekbaar maken van huiselijk geweld en het doorbreken van de taboes daarover.

Vier vrouwen van Nisa for Nisa hebben hiervoor deelgenomen aan de training 'dialogleider' van Stichting Kezban. In 2018 hebben alle vrouwen, die de training hebben gevolgd en vervolgens dialoog-

bijeenkomsten hebben uitgevoerd een certificaat uitgereikt gekregen waaruit hun ervaring en inzet blijkt. Aan de training was ook intervisie over de uitvoering door Kezban gekoppeld. In 2018 zijn er verschillende dialoogbijeenkomsten geweest met vrouwen uit de buurt. Soms wordt daarbij de discussie gevoerd aan de hand van getoonde films. Voor de meiden

van Big Sis zijn er ook dialoogbijeenkomsten georganiseerd over huiselijk geweld. De dialoogleiders van Nisa for Nisa zijn in 2018 in andere stadsdelen in Amsterdam ingezet.

2.10.7 Het Netwerkoeverleg Aandachtsfunctionarissen Radicalisering en Polarisering in het Jeugddomein.

Totstandkoming van het netwerkoeverleg

Het netwerkoeverleg is de opvolger van het in 2013 gestarte Strategisch Netwerk Radicalisering en Polarisation. Vanaf april 2017 geldt een gewijzigde aanpak van het strategische netwerk voor heel Amsterdam.

Het netwerk is een gezamenlijke verantwoordelijkheid en activiteit van de gemeentelijke afdelingen Openbare Orde en Veiligheid en Onderwijs, Jeugd en Zorg.

De deelnemers van het netwerk zijn medewerkers van de gemeente en de aandachtsfunctionarissen radicalisering van de jeugdhulpinstellingen en andere organisaties en instellingen (de partners). Nisa for Nisa is, in de persoon van directeur Miemoent El-Fakih, een van de partners. De werkgroep kwam in 2018 incidenteel bijeen. Partners werken binnen het netwerk mee aan een op preventie gerichte aanpak, zoals het opzetten van trainingen van medewerkers en het normaliseren van aandacht voor preventie tegen radicalisering en polarisation in het dagelijks werk van de Amsterdamse (jeugd)hulpverlening.

De Amsterdamse aanpak bestaat in de basis uit twee componenten. Er is een meld- en een adviespunt radicalisering gerealiseerd waar professionals met vragen en signalen terecht kunnen. Daarnaast worden er trainingen voor professionals van organisaties m.b.t. hun handelen in relatie tot radicalisering verzorgd.

Jeugd

Omdat Nisa for Nisa een specifieke functie vervult in het bredere Amsterdamse jeugdbeleid, is Nisa for Nisa nog steeds een belangrijke partner voor de gemeente Amsterdam.

Andere partners werken via vastgelegde inkoopcontracten met de gemeente Amsterdam, afdeling Onderwijs Jeugd en Zorg (OJZ). Alle partners met een inkooprelatie heeft een of meerdere aandachtsfunctionarissen radicalisering aangesteld.

Coalitieakkoord 2018-2022

In het coalitieakkoord 2018-2022 'Een nieuwe lente een nieuw geluid' van het Gemeentebestuur Amsterdam staat: 'Amsterdam blijft onverminderd inzetten op het tegengaan van radicalisering, extremisme en intolerantie in welke vorm dan ook.' Daarmee blijft radicalisering en polarisation ook in deze periode een belangrijk thema en vindt het netwerkoeverleg hierin ook zijn bestaansrecht. Om deze problematiek te kunnen signaleren en zo nodig de doelgroepen vanuit organisaties en instellingen beter te kunnen ondersteunen is het van belang dat partners in het netwerkoeverleg voldoende kennis en expertise in huis hebben.

Het netwerkoeverleg

De discussie in het Netwerkoeverleg Radicalisering en Polarisation vanuit het Jeugddomein gaat over de wijze waarop het thema radicalisering en dialoog momenteel is belegd en leeft binnen de jeugdhulp-organisaties. Meer specifiek gaat het over de ontwikkeling van de rol van aandachtsfunctionaris binnen de instelling/organisatie:

- Wat ziet u in uw eigen organisatie op het gebied van radicalisering en polarisation?
- Hoe uit 'ontworteling' zich?

- Uitwisseling van de aanpak binnen de instellingen.
- Hoe kunnen de gemeentelijke afdelingen OOV en OJZ de aandachtsfunctionarissen bij jeugdhulp/jeugdzorginstellingen faciliteren?

Anderzijds is het netwerk van de aandachtsfunctionarissen voor de gemeente ook belangrijk om snel informatie op te halen en informatie (stedelijk en landelijk) te delen, zoals in het Draaiboek Vrede.

Voor instellingen is het een snelle en directe lijn met de gemeente Amsterdam op het onderwerp radicalisering.

2.10.8 Wijktafeloverleg Nieuw-West

Het Wijktafeloverleg is een enkele jaren geleden genomen initiatief van het stadsdeel Nieuw-West om alle wijkgerichte/wijkgebonden organisaties en instellingen rond de tafel te krijgen. In het overleg wordt uitgewisseld waar de deelnemers mee bezig zijn en kunnen de deelnemers kennis nemen van elkaars werk en deskundigheid. Doorverwijzing verloopt daardoor net wat eenvoudiger. De deelnemers wisselen ook signalen uit de wijk met elkaar uit. Het wijktafeloverleg vindt ca. 8 maal per jaar plaats.

2.10.9 Netwerk 'Kleurrijke Dagen'

Nisa for Nisa neemt deel aan het Netwerk 'Kleurrijke Dagen'. In dit netwerk verzamelen zich vertegenwoordigers van verschillende organisaties die zich bezighouden met gezondheid van vooral oudere migranten. Er worden, wisselend bij de verschillende organisaties, bijeenkomsten georganiseerd. Op deze bijeenkomsten wordt informatie verstrekt over de activiteiten, projecten en actuele ontwikkelingen die te maken hebben met gezondheid en welbevinden van ouderen met een migratieachtergrond.

2.10.10 Platform 'Jezelf kunnen zijn in Nieuw-West'

Vanaf 2010 is Nisa for Nisa betrokken bij het platform 'Jezelf kunnen zijn in Nieuw-West', een initiatief vanuit het stadsdeel Nieuw-West. Het project wil bijdragen aan een situatie waarin iedereen in Nieuw-West zich veilig en vrij kan voelen; ongeacht zijn/haar seksuele geaardheid. De aanleiding van het initiatief was het hoge aantal meldingen van homo-gerelateerd geweld in het stadsdeel. Het stadsdeel wilde hiermee bewoners van Nieuw-West bereiken die vanuit een taboe, negatief aankijken tegen alles wat afwijkt van de vertrouwde heteroseksuele geaardheid. Via zelforganisaties zoals Nisa for Nisa is het stadsdeel vervolgens gestart met dialogen te voeren met deze burgers. Er is gewerkt aan het slaan van een bres in het heersende denkbeeld dat de Islam en een LHBTI-geaardheid onverenigbaar zouden zijn.

Praten over dit onderwerp wordt binnen de migrantengemeenschap nog vaak als een van de grotere taboes ervaren. Door dergelijke taboes te doorbreken en in dialoog te gaan worden stappen gezet naar een meer inclusieve samenleving waarbij iedereen zichzelf kan zijn. Nisa for Nisa heeft in dit kader in de afgelopen jaren veel activiteiten ontwikkeld, en gaat daar ook mee door.

In 2018 zijn er dialoogbijeenkomsten georganiseerd, waarbij moslimvrouwen met een lesbische geaardheid of transgender-achtergrond hun persoonlijke verhalen deelden.

In 2018 waren dat er twee. Steeds werden er drie gastsprekers uitgenodigd om hun verhaal te doen over hun wat zij hebben meegemaakt om te kunnen zijn wie ze nu zijn. Het is

bewonderingswaardig hoe de aanwezige vrouwen over hun eigen taboes heenstapten en compassie konden opbrengen voor de gastsprekers.

De inzet van Nisa for Nisa is en blijft dat inwoners zichzelf niet zouden hoeven te verloochenen. Dit raakt namelijk de wortels van hun bestaan en van hun eigenwaarde. Seksuele geaardheid moet worden gelijkgesteld met vrijheid van religie, dat terecht een grondrecht in Nederland is. Als deze bijeenkomsten daaraan bijdragen, dan is dat pure winst.

2.10.11 Informeel Netwerkoeverleg Burgemeester-Vrouwenwerk Amsterdam

Na haar aanstelling als burgemeester van Amsterdam heeft Femke Halsema in december 2018 het initiatief genomen om informeel in gesprek te komen met Amsterdamse vrouwen en met vertegenwoordigsters van Amsterdamse organisaties die zich in Amsterdam met het uitvoerende vrouwenwerk bezighouden. Het gesprek vond plaats in de ambtswoning op de Herengracht. Miemoent El-Fakih vertegenwoordigde hierbij Nisa for Nisa. Het eerste gesprek was vooral gericht op kennismaking en het is de bedoeling dat er op deze kennismaking een, min of meer frequent vervolg komt.

2.10.12 Kerngroep Informele Ondersteuning bij Huiselijk Geweld

Deze gemeentelijke werkgroep is tot stand gekomen op initiatief van de Gemeenteraad van Amsterdam en wil de samenwerking met de zelforganisaties versterken om zodoende de slachtoffers met een niet-westerse achtergrond eerder te bereiken met de nodige en passende hulp. Namens Nisa for Nisa heeft Miemoent El-Fakih zitting in deze werkgroep. Momenteel zijn ongeveer 10 zelforganisaties bij de kerngroep aangesloten. De coördinatie ligt bij de Gemeente Amsterdam, Afdeling Zorg. De kerngroep heeft tot taak voorstellen voor het beleid te doen waardoor de informele zorg een integraal onderdeel wordt van de strijd tegen huiselijk geweld.

2.10.13 Gebruikersoverleg Ru Paré Community

In 2018 zijn de gebruikers/huurders binnen de Ru Paré Community incidenteel (vier keer) bij elkaar gekomen. Het initiatief voor het bijeenroepen voor een bijeenkomst komt altijd vanuit de beheerder van de Ru Paré Community of van de Stichting Samenwonen Samenleven (als steakhouders van Huis van de Wijk/De Buurtzaak). De besproken onderwerpen waren bijv.: het gebruik van het gebouw, de alarminstallatie in het gebouw en de organisatie van 8 maart-Internationale Vrouwendag.

3. Activiteiten en Projecten in 2018

3.1 Inleiding

Het uitvoerende werk van Stichting Nisa for Nisa bestond ook in 2018 weer uit het organiseren van een breed aanbod aan sociaal culturele activiteiten en projecten voor de doelgroep van volwassen vrouwen en meiden (Big Sis) met een migrantenachtergrond. Het merendeel van de eigen activiteiten vond plaats in het Huis van de Wijk/De Buurtzaak en de eigen ruimte binnen de Ru Paré Community. Nisa for Nisa organiseert de activiteiten vaak zelf, maar steeds vaker wordt dit ook gedaan in samenwerking met andere organisaties. Het betrof dan vaak thematische projecten, maar inmiddels ook meer reguliere activiteiten. Voor alle activiteiten en projecten geldt dat zij aansluiten op de doelen van Nisa for Nisa: 'het ondersteunen van vrouwen in hun proces van emancipatie, verhoging van hun weerbaarheid en zelfbeschikking'. Deze doelen zijn vervat in de emancipatorische begrippen Empowerment, Activering en Participatie (EAP).

3.2 Overzicht reguliere activiteiten en projecten 2018

3.2.1 Inloop en Ontmoeting

Inloop en Ontmoeting		Focus op: activeren
Frequentie: continu, tijdens openingstijden		
Plek: bij Nisa for Nisa		Aantal bezoekers: 2018: ca. 357
Begeleiding door: EAP-medewerkster, stagiaires en vrijwilligsters		
Inloop en ontmoeting is voor vrouwen vaak de eerste kennismaking met Nisa for Nisa. Deze vrouwen komen bij Nisa for Nisa via mond-tot-mond reclame van vriendinnen, familie of burens, maar ook op advies van andere organisaties zoals het onderwijs, de huisarts of de reguliere hulpverlening. Deze 'eerste' periode is bedoeld om vrouwen kennis te laten maken met Nisa for Nisa; te 'snuffelen' aan het aanbod en om hen te stimuleren om zich verder te ontwikkelen. Belangrijk is dat de sfeer warm is en dat de vrouwen zich ook echt welkom voelen. Aan de inloop zijn geen andere beperkingen dan de standaard openingstijden van Nisa for Nisa. Medewerksters of vrijwilligsters zijn altijd beschikbaar en de vrouwen ervaren de warmte die een zelforganisatie kan bieden.		

Turkse inloopochtend		Focus op: activeren, participeren
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: Nisa for Nisa		Gemiddeld aantal deelnemers: 8/10
Begeleiding: vrijwilligster en EAP-medewerkster		
In 2018 meldde een nieuwe Turks-Nederlandse vrouw zich bij Nisa for Nisa. Zij wilde graag een ontmoetingsactiviteit voor Turkse vrouwen in de wijk opstarten. Na de kennismaking werd zij als gastvrouw ingezet en kon zij aan de gang met het werven van meer Turkse vrouwen uit de wijk. Zo kon er een 'open' groep gevormd worden. Dit was de eerste aanzet tot een overwegend Turkse lotgenotengroep. In deze fase is het vooral van belang om het vertrouwen te winnen en in gesprek te gaan. Hiermee wordt ook duidelijk wat er binnen de groep speelt en welk aanbod vanuit Nisa for Nisa passend is.		
Totaal aantal deelnemers in 2018: 10		

Suikerfeest vieren met de bewoners van De Riekerhof	Focus op: participeren en ontmoeten
Frequentie: eenmalig	
Plek: Zorgcentrum De Riekerhof	Gemiddeld aantal deelnemers: 22
Begeleiding: vrijwilligster van Nisa for Nisa en medewerkster van Cordaan	I.s.m. Cordaan/De Riekerhof
In voorgaande jaren werd er maandelijks een High Tea georganiseerd in de Riekerhof. Dit kon echter niet langer in verband met de verhuizing van de bewoners van De Riekerhof naar elders. Bij wijze van feestelijke afsluiting van het project is nog wel een gezamenlijke Suikerfeest georganiseerd voor alle bewoners en vrijwilligsters binnen het project. In 2019 wordt de samenwerking weer voortgezet, maar dan op een nader te bepalen locatie.	

Inlooptontbijt ouderen Sierpleinbuurt	Focus op: participeren
Frequentie: wekelijks	Aantal weken: doorlopend
Plek: Kerkgebouw De Ark, Van Ollefenstraat, Slotervaart	Gemiddeld aantal deelnemers per bijeenkomst: 15 vrouwen van Nisa for Nisa
Begeleiding door: medewerkster EAP	I.s.m. Regenbooggemeente De Ark
In de zomer 2018 is vanuit de Protestantse Regenbooggemeente De Ark (Sierpleinbuurt) de vraag gekomen of Nisa for Nisa iets kan betekenen m.b.t. de grote eenzaamheid bij veel ouderen in deze buurt. De Ark treedt naar buiten als een gemeenschap die zich betrokken voelt bij de wijk en inzet op multiculturele verbinding tussen de bewoners. Deze vraag is uitgemond in een nieuwe activiteit, waarbij vrouwen van Nisa for Nisa wekelijks op donderdagochtend een ontbijt voor de oudere bewoners verzorgen en die vervolgens gezamenlijk wordt genuttigd. Dit ontbijt versterkt het onderlinge contact sterk en er worden volop verhalen verteld en ervaringen uitgewisseld. Nisa for Nisa ziet deze activiteit als een goede mogelijkheid om stap voor stap ook bewoners van de Sierplein-buurt te bereiken. Ook voor de vrouwen van Nisa for Nisa, die het ontbijt verzorgen, wordt de activiteit als verbindend ervaren. Financieel werd het project in 2018 door De Ark gedragen. Het is de bedoeling dat vanuit deze samenwerking in 2019 ook andere activiteiten georganiseerd gaan worden. Bijvoorbeeld door het door Nisa for Nisa beproefde concept van Samen Koken ook hier in te zetten.	
	
Totaal aantal deelnemers in 2018: 85	

3.2.2 Vaardigheden en kennis

Conversatie Nederlands	Focus op: empoweren en activeren
Frequentie: wekelijks	Aantal weken: doorlopend
Plek: bij Nisa for Nisa	Gemiddeld deelnemers: 10 per keer
Begeleiding: door een vrijwillige docent e	
Conversatie Nederlands is bedoeld voor vrouwen die al langere tijd in Nederland verblijven maar moeite hebben de taal te spreken. Tijdens deze cursus wordt er alleen Nederlands gesproken en wordt er iedere keer een nieuw onderwerp gekozen. Dit onderwerp gaat altijd over iets wat iedereen meemaakt. Voor veel vrouwen is het de eerste stap in empoweren en participatie. Gezelligheid staat voorop. De cursus leert hen om beter in het Nederlands te praten. Daardoor wordt het makkelijker om met de kinderen, met hun school, in winkels of met de dokter te praten. Aan het eind van de cursus krijgen de deelnemers een certificaat.	
Totaal aantal deelnemers in 2018: ca 20	

Nawal, docente Nederlandse Taal

“Ik niet komen vrijdag, zegt een deelnemster. Nee, je moet zeggen: Ik kom vrijdag niet. De vrouwen gaan niet weg voordat zij het goed zeggen.” Aan het woord is Nawal Shadid, één van de docenten Nederlandse taal van Nisa for Nisa.

Nawal geeft wekelijks twee maal twee uur Nederlandse les, op dinsdag- en op vrijdagochtend. Nawal zegt van zichzelf dat zij best streng is, maar dat de vrouwen dat ook waarderen. Twee jaar geleden is zij begonnen als vrijwilligster met ongeveer tien vrouwen. Nu zijn het er al ca. vijf en twintig. Vrouwen van Marokkaanse afkomst, vrouwen van Indiase afkomst en vrouwen van Turkse afkomst. Nawal vindt het belangrijk dat zij de vrouwen de betekenis van woorden kan uitleggen. Vrouwen met Marokkaans Arabische achtergrond legt zij de woorden uit in het Arabisch. Voor vrouwen met een Indiase achtergrond gebruikt zij Engels en voor vrouwen met een Berber-achtergrond is dat Frans. Nawal spreekt geen Turks en daarom probeert zij voor de vrouwen met Turkse achtergrond met handen en voeten de betekenis van woorden bij te brengen.

Hoe is Nawal ertoe gekomen om als vrijwilligster les te gaan geven bij Nisa for Nisa?

“Wel, ik kwam drie jaar geleden in Amsterdam wonen en ik stond een keer bij de kassa van een supermarkt. Daar was een Turkse mevrouw die contant bij de pin-kassa wilde betalen. De kassière vertelde haar dat zij daar niet kon afrekenen. Maar zij begreep het niet. Ik heb die vrouw toen geholpen en die Turkse vrouw snapte het meteen. Ik dacht: dat is een aanwijzing. Wat kan ik doen? Ik kan les geven! Na dit voorval bij de supermarkt zag ik een oproep in de krant voor vrijwillige docenten. Ik heb Naziha Senoussi, die bij Nisa for Nisa verantwoordelijk is voor het EAP-programma, gebeld en ik kon bij Nisa terecht.”

Hoe geeft Nawal de lessen?

Nawal heeft in Egypte op een talenschool gezeten en daar Frans, Duits en Engels geleerd. Later heeft zij gewerkt bij een

internationaal bedrijf. Zo is zij ook in Nederland gekomen.

De lessen beginnen met het herhalen van de lesstof van de vorige keer. Vervolgens stelt zij vragen aan de deelnemers en houdt zij een praatje houden over het dagelijks leven. Dat helpt Nawal ook om het niveau van de vrouwen in te schatten. Nawal gebruikt het EVA-lesboek van de Stichting Lezen en Schrijven, maar zij maakt ook een eigen verhalen en kiest daarbij haar eigen woorden. Die tikt zij uit en deelt ze uit. Onderwerpen hiervoor vindt Nawal in bijvoorbeeld V-programma's. Van tijd tot tijd houdt Nawal ook zg. thema-weken met meer aandacht voor grammatica. Bijvoorbeeld over werkwoorden, verleden tijd, tegenwoordige tijd en voltooid tijd.

Onderwijs is volhouden en Nawal is vasthoudend.

“Ik laat de vrouwen niet los. Ik ga net zolang door tot iedereen het goed doet.” Nawal vertelt hoe zij de vrouwen probeert te motiveren. “Dan zeg ik bijvoorbeeld: straks woon je alleen en zijn je kinderen het huis uit. Je man is misschien ziek of overleden. Wat moet je doen als je valt in de badkamer? Je moet 112 bellen maar dan moet je kunnen uitleggen wat er is gebeurt.” Nawal vertelt ook nadrukkelijk dat de vrouwen veel moeten oefenen. Anders werkt het niet. Nawal geeft extra aandacht wanneer vrouwen dat nodig hebben. Zo was er Zahra, een analfabete vrouw. Die moest het alfabet nog leren. Na de les gaat Nawal nog een half uur met haar door. “Nu kent ze het alfabet en kan dat prachtig opschrijven.”

Wat motiveert Nawal? En wat betekent zij voor Nisa for Nisa?

“Wel, wat ik doe is goed, daar ben ik van overtuigd. Vrouwen moeten zelfstandig zijn en ik doe dit met plezier”. Dat geldt ook voor Nisa for Nisa: “Wij zijn heel blij met Nawal. Voor Nisa is zij echt een grote aanwinst,” aldus Naziha, de EAP-medewerkster van Nisa for Nisa.

Interview afgenomen door Edien Bartels (bestuurslid stichting Nisa for Nisa)

Lezen en schrijven in het Nederlands (3 groepen)		Focus op: empoweren en activeren
Frequentie: wekelijks	Aantal weken: doorlopend	
Plek: bij Nisa for Nisa	Gemiddeld deelnemers: 25 per groep	
Begeleiding: door vrijwillige docenten	Ism Stichting Lezen en Schrijven	
Om in de Nederlandse samenleving te kunnen deelnemen is lezen en schrijven in de Nederlandse taal is voor iedereen belangrijk. Deze cursussen worden gegeven voor maximaal 25 vrouwen per groep. Zij hebben al een basis in lezen en schrijven, maar willen dit verbeteren. Met de cursus leren zij de taal beter te begrijpen en ook volgens de regels te gebruiken. Een briefje van de school, een e-mail naar een kennis. Hiervoor heb je altijd de Nederlandse taal nodig. Vanaf 2015 heeft Nisa for Nisa ook een samenwerkingsovereenkomst met Stichting Lezen en Schrijven om mee te doen met het EVA-project. Dit project levert lesmateriaal aan voor verschillende niveaus en organiseert trainingen voor docenten. In het afgelopen jaar hebben 3 docenten meegedaan aan deze training. Soms gebruiken docenten ook eigen lesmateriaal, waar zij goede ervaringen mee hebben. Als een deelnemster meer aandacht behoeft, bijvoorbeeld als dat nodig is voor het behalen van haar inburgeringsexamen, dan kan de vrijwilligster ook extra individueel les geven.		
Totaal aantal deelnemers in 2018: 120		

Mode en Ontwerp (3 groepen)		Focus op: activeren, ontmoeten, vaardigheden
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: bij Nisa for Nisa		Gemiddeld aantal deelnemers: 15 per keer
Begeleiding: vrijwillig docenten		
Bij uitstek een activiteit waarin aan tastbare doelen en aan vormingsdoelen wordt gewerkt. De doelgroep bestaat voor een belangrijk deel uit ‘geïsoleerde’ vrouwen. De cursusdocenten houden de samenhang goed in de gaten. De drie cursussen zijn verschillend qua vorm en aanbod. Er zijn 2 verschillende thema’s voor de cursussen. Twee groepen houden zich bezig met mode en ontwerp van traditionele kleding en één groep richt zich op het maken westerse kleding. Voor de cursussen bestaat nog steeds een lange wachtlijst, waardoor deelnemers slechts voor één seizoen kunnen deelnemen.		
Totaal aantal deelnemers in 2018: 50		

Arabische Alfabetisering		Focus op: activeren en vaardigheden
Frequentie: 2x per week		Aantal weken: doorlopend
Plek: bij Nisa for Nisa		Gemiddeld deelnemers: 25 à 30 per keer
Begeleiding: door vrijwilliger/docente		
Dit is een echte opstapcursus voor een gemêleerd gezelschap vrouwen. Over het algemeen is het voor de deelnemers een eerste kennismaking met Nisa for Nisa. Zij zijn vaak vrouwen uit de eerste generatie vrouwen die niet of nauwelijks naar school zijn geweest. Soms gaat het ook om vrouwen van de 2^e of 3^e generatie Nederlanders met een migratieachtergrond. Deze vrouwen willen Arabisch leren lezen en schrijven. Er is een relatief groot verloop onder de deelnemers omdat veel vrouwen al snel besluiten om aan andere activiteiten deel te nemen. Voor de vrouwen van de eerste generatie is het vaak de allereerste stap naar deelname aan meer activiteiten.		
Totaal aantal deelnemers in 2018: 130		

Arabische les in combinatie met 'Empoweren doe je zo!' (2 groepen)		Focus op: activeren en empoweren
Frequentie: wekelijks	Aantal weken: doorlopend	
Plek: bij Nisa for Nisa	Gemiddeld aantal deelnemers: 25 per groep	
Begeleiding: door vrijwillige docent		
Ook deze cursussen zijn voor veel vrouwen de eerste kennismaking met Nisa for Nisa. Zij zijn speciaal bestemd voor vrouwen die niet of weinig buitenshuis (kunnen) komen. De deelnemers spreken niet of nauwelijks Nederlands en zijn vaak (semi) analfabeet. De cursus wordt alleen gegeven in combinatie met de cursus 'Empoweren doe je zo!'. Hierdoor is er een zekere ontwikkeling bij de deelnemers te zien en staan zij krachtiger en met meer zelfvertrouwen in het leven. De gebruikte onderwerpen zijn 'dicht-bij-huis', maar kunnen ook met hun relatie met de 'bredere' samenleving te maken hebben, bijvoorbeeld mbt vrouwenrechten.		
Totaal aantal deelnemers in 2018: 90		

Cursus Financieel Sterk		Focus op: empoweren
Frequentie: wekelijks	Aantal weken: 6	
Plek: bij Nisa for Nisa	Gemiddeld aantal deelnemers: 10	
Docent Ismail Canga	I.s.m. Prana Nederland	
Veel deelnemsters van Nisa for Nisa moeten zien rond te komen van een uitkering of van een laag loon. Dat is een enorme klus en het is dan ook vaak moeilijk om alle eindjes aan elkaar te knopen. Het bedrijf Prana Nederland van Ismail Canga legt zich toe op financiële coaching (vooral van werknemers). Dat doen zij vanuit de visie dat financiële problemen het functioneren van mensen sterk nadelig kan beïnvloeden. Ismail Canga geeft daarnaast cursussen aan mensen die in kwetsbare positie verkeren. Zo ook tbv de vrouwen van Nisa for Nisa. Bij de cursus gold het motto 'Voorkomen is beter dan genezen'. In de cursus 'Financieel Sterk' zijn in 6 bijeenkomsten alle aspecten van het eigen financiële beleid aan de orde gekomen.		
Totaal aantal deelnemers in 2018: 10		

3.2.3 Gezondheid, voeding en beweging

Training Valpreventie InBalans		Focus op: empoweren en gezondheid
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: 5
Plek; bij Nisa for Nisa		Gemiddeld aantal deelnemers: 25/30
Begeleiding: door docenten		I.s.m. FamilySupporters en andere organisaties
Vooral bij ouderen is de kans op lichamelijk letsel als gevolg van vallen groot. Vallen gebeurt vaak in de huiselijke omgeving en geldt als een van de meest voorkomende ongevallen. Door opgelopen kneuzingen, bot- en heupbreuken kunnen de gevolgen ervan groot zijn. De slachtoffers zijn vaak lang immobiel en soms blijvend minder valide. Deze training is ontwikkeld en uitgevoerd door FamilySupporters. In 12 bijeenkomsten en in een begeleidend boekje zijn de belangrijkste aspecten van valpreventie aan de orde gekomen. De training behelst een combinatie van ‘weten’ en ‘doen’. Ook wordt aandacht besteed aan de oorzaken van vallen; bijvoorbeeld door medicijngebruik of obstakels in huis. Maar natuurlijk vooral ook wat te doen als je gevallen bent en er niemand in huis is om je weer overeind te helpen.		
Totaal aantal deelnemers in 2018: 30		

Samen actief zijn		Focus op: empoweren en gezondheid
Frequentie: dagelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: gebouw Fitness4Me		Aantal doorverwezen vrouwen in 2018: 22
Begeleiding en i.s.m.: fitnessstrainers van Fitness4Me		
Veel vrouwen van Nisa for Nisa bezoeken hebben te weinig beweging, zijn te dik en zitten te veel thuis. Ook hebben zij vaak psychische problemen die zich weer in lichamelijke klachten uiten. Nisa for Nisa heeft afspraken gemaakt met Fitness4Me. Voor Fitness4Me is gekozen, omdat het een goed centrum is, het zich op loopafstand van Nisa for Nisa bevindt en er alleen vrouwen worden toegelaten. Veel vrouwen van Nisa for Nisa maken van deze mogelijkheid gebruik.		

Zumba-dasen voor vrouwen		Focus op: bewegen/gezondheid
Frequentie: 2 keer per week	Aantal weken: doorlopend tot de zomer 2018	
Plek: De Buurtzaak	Gemiddeld aantal vrouwen: 22	
Begeleiding: vrijwillige trainster		
Veel vrouwen kampen met overgewicht en (soms onverklaarbare) pijnen. Deze vrouwen doen nauwelijks aan actief bewegen omdat een sportschool al een hoge drempel is. Door veel voorlichting over gezondheid en het belang van bewegen wilden zij graag lessen maar dan binnen Nisa for Nisa. Deze activiteit is na de zomer 2018 geen vervolg gekregen omdat de fitnessruimte trainster wegens persoonlijke omstandigheden is gestopt. In 2019 wordt geprobeerd een dergelijke activiteit opnieuw op te starten.		
Totaal aantal deelnemers in 2018: 30		

Ik ontmoet mij!		Focus op: empoweren
Frequentie: wekelijks	Aantal weken: 10	
Plek: De Buurtzaak	Gemiddeld aantal deelnemers: 12	
Begeleiding door: docenten Zina Platform	I.s.m. Zina Platform	
Het samenwerkingsproject 'Ik Ontmoet Mij' is een lichaamsgerichte training voor vrouwen met een migratieachtergrond. Het doel is dat deze vrouwen door de training meer verantwoording nemen over zichzelf en over hun lichamelijke en geestelijke gezondheid. Nisa for Nisa heeft deze, door Zina Platform ontwikkelde, training aangeboden. Gewerkt wordt vanuit verschillende methodieken, zoals bio-energetica, familieopstellingen en emotioneel lichaamswerk. Op die manier kwamen thema's zoals 'zelfzorg en zelfliefde', het uiten van emoties, patronen uit de opvoeding, de eigen positie in de gemeenschap en de man-vrouwrelatie aan de orde. De docenten van de training zijn vrouwen uit de doelgroep die speciaal hiervoor door Zina Platform zijn opgeleid.		

Fietslessen (2 groepen)		Focus op: activeren, empoweren, gezondheid
Frequentie: wekelijks	Aantal weken: doorlopend	
Plek: op het plein van het Ru Paree gebouw	Gemiddeld aantal deelnemers per groep: 8	
Begeleiding: 2 vrijwillig medewerkers vanuit Vrouw en Vaart		
Fietsen op het schoolplein en leren zich in het verkeer te begeven. Met slecht weer krijgen de vrouwen binnen verkeersles. Dan worden praktijksituaties nagebootst. De laatste lessen worden gegeven op de eigen fiets van de vrouwen. De fiets wordt gecontroleerd en afgesteld. Vanaf januari 2013 heeft het Stadsdeel Nieuw-West de activiteiten voor sport en bewegen uitbesteed aan Stichting Vrouw en Vaart. Onder dit onderdeel vallen ook de fietslessen. Na de zomer van 2018 zijn de fietslessen gestopt omdat de fietsen niet langer gestald mochten worden in de stalling van De Buurtzaak omdat deze ruimte voor het eigen gebruik van het beheer zelf nodig was. In 2018 is er helaas geen nieuwe plek voor de fietslessen gevonden.		
Totaal aantal deelnemers in 2018: ca 16		

3.2.4 Lotgenotencontact

Mantelzorgproject 'Een Zorg Minder'		Focus op: ontmoeting en empoweren
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: 20
Plek: bij Nisa for Nisa		Gemiddeld aantal deelnemers: 10 per keer
Begeleiding: vrijwilligsters vanuit het Project Tussen-In		
Door ontmoetingsmiddagen voor mantelzorgers te organiseren werden vrouwen bereikt die overbelast geraakt zijn (of dreigen te raken) door de duur en/of de intensiteit van de zorg voor hun naasten. Zij konden met elkaar praten en zo hun ervaringen delen. Tijdens bijeenkomsten werden er ook vertegenwoordigers van instellingen uitgenodigd. Zij gaven voorlichting over hun producten en diensten. Door een netwerk op te bouwen van mantelzorgers, sleutelfiguren en migrantenorganisaties kon Nisa for Nisa veel mantelzorgers bereiken. In totaal werden er 68 vrouwen/mantelzorgers bereikt. Voor en door hun werden er 3 lotgenotengroepen gevormd (zie ook de activiteit Kookgroepen). Tijdens de bijeenkomsten van de lotgenotengroepen is er veel gesproken over overmatig zorgen en de noodzaak om als mantelzorger toch ook eigen grenzen te stellen. Waar houdt mantelzorg op en waar is professionele hulp noodzakelijk? Vrouwen hebben eerder de houding hun zorgtaak te zien als iets wat 'hun lot' is en er gewoon bij hoort. Veel mantelzorgers voelen echter ook dat zij er erg alleen voor staan en voelen zich vaak in de steek gelaten. Door de dialogen kwam veel leed en pijn naar boven. De meeste deelnemers zien zichzelf niet primair als mantelzorger. Dit heeft dan met een aantal factoren te maken: • taal- en communicatieproblemen (men begrijpt elkaar niet) • gebrek aan informatie en voorlichting • gebrek aan cultureel passende zorg • beperkte financiële middelen • extra druk door (te) veel bezoek • vanuit de culturele achtergrond geen nee durven zeggen • er relatief weinig kennis en gebruik van respijtoorzieningen zoals thuiszorg, hulpmiddelen etc.		
Totaal aantal deelnemers in 2018: 68		

Kookgroepen (4 groepen)		Focus op: empoweren/activeren
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: De Buurtzaak		Gemiddeld aantal deelnemers: 8 – 20 per groep
Begeleiding: door vrijwillige coördinatoren/trekkers		
Deze activiteit was ook in 2018 een groot succes. Nisa for Nisa had in 2018 vier actieve kookgroepen. Nog meer dan bij andere reguliere activiteiten van Nisa for Nisa, heeft elke groep zijn eigen sfeer en karakter. Elke groep heeft een eigen 'coördinator' die voor het bijeenhouden van de groep en de voortgang zorgdraagt. Deze vrijwilligsters worden door de EAP-medewerkster begeleid. De groepen functioneren ook als 'lotgenotencontact'. In twee groepen hebben de vrouwen zich op specifieke situatie/problemen gevonden (Hoe verder na een scheiding én opvoedingssteun). Deze groepen hebben een vrij gesloten karakter. De andere twee groepen zijn opener en de vrouwen hebben elkaar op een bredere 'lotsverbondenheid' gevonden. Ook voor een deel van de mantelzorgende vrouwen is de deelname aan een van de kookgroepen een welkome afleiding en een mogelijkheid om stoom af te blazen. Opvallend is hoe veel vrouwen elkaar ook buiten de kookgroep ontmoeten. Zij organiseren samen uitjes of nemen gezamenlijk ook deel aan andere activiteiten van Nisa for Nisa.		
Totaal aantal deelnemers in 2018: 88		

3.2.5 Vrouw en Maatschappij

Int. Week Zonder Geweld		Focus op: bewustwording en empowerment Voor vrouwen Nisa for Nisa en meiden van Big Sis
Frequentie: eenmalige serie activiteiten 25 november tot 3 december	Aantal bijeenkomsten: 6 voor zowel vrouwen als voor meiden Big Sis	
Plek: Nisa for Nisa, De Buurtzaak en Theater De Meervaart	Aantal deelnemers: 20 vrouwen Nisa for Nisa	
Begeleiding door: EAP-medewerkster en jongerenwerkster Big Sis		
Tussen 25 november tot en met 3 december 2018 is veel aandacht besteed aan de Internationale Week Zonder Geweld. Zoals ook in 2017 werd er een werkgroep gevormd met de andere vrouwenorganisaties uit Nieuw-West en de preventiewerker Huiselijk Geweld vanuit het stadsdeel. Nisa for Nisa maakte deel uit van deze werkgroep en heeft 6 bijeenkomsten georganiseerd. Zowel voor de vrouwen van Nisa for Nisa (op de middag) als voor de meiden van Big Sis. Er waren verschillende activiteiten zoals een workshop kinderrechten, een bezichtiging van de foto-expositie 'Hear me', voorlichting/dialoog Huwelijks Gevangenschap, voorlichting/dialoog Huiselijke Vrede, bijeenkomst risico's van Sociale Media en internet, expertmeeting opvoeding, onderwijs en huwelijk, workshop/dialoog koken en De Kindertelefoon. Naast deze activiteiten hebben de vrouwen en meiden ook andere activiteiten uit het grote aanbod in Nieuw-West bezocht, zoals de theatervoorstelling 'Melk en Dadels' in De Meervaart. Deze voorstelling ging over 4 meiden van Marokkaanse oorsprong over het leven met een dubbele identiteit. De voorstelling werd bezocht door zowel vrouwen van Nisa for Nisa als door meiden van Big Sis. Op maandag 3 december 2018 is de week afgesloten met een grote expertmeeting rond het thema seksuele weerbaarheid en preventie tegen seksueel geweld. Er waren diverse workshops en exposities, waarin de thema's van deze Week Zonder Geweld aan bod kwamen.		
Totaal aantal deelnemers (vrouwen Nisa for Nisa) in 2018: 45		

Dialoogbijeenkomsten project 'Mijn Identiteit'		Focus op: bewustwording en empowerment
Frequentie: 4 wekelijkse bijeenkomsten in 2018	Totaal aantal dialoogbijeenkomsten voor dit project over 2017 en 2018: 10	
Plek: bij Nisa for Nisa	Aantal deelnemers: 15 vrouwen van Nisa for Nisa	
Begeleiding door: Miemoent El Fakih en Karima Amadouch (van Diversion)		
De dialoogbijeenkomsten van het project 'Mijn Identiteit' is een van de twee onderdelen van het grotere project uit 2017 dat (financieel) was ondergebracht bij Big Sis. Dit project kon dat jaar niet geheel worden afgerond en had daarom een uitloop in 2018. In de dialoogbijeenkomsten zijn moeders en dochters met elkaar in gesprek rond het taboeonderwerp 'seksualiteit', maar feitelijk waren de doelstellingen veel breder: • het herstellen van vertrouwen en verbetering van de relatie tussen moeders en dochters • het bieden van inzicht in de behoeftes van dochters • het bieden van inzicht in de behoeften van ouders aan ondersteuning in de seksuele opvoeding van hun kinderen • de assertiviteit vergroten • het kennen van eigen kwaliteiten en valkuilen. Wie ben ik en hoe ben ik geworden wie ik nu ben? • het verbeteren van de verstoorde communicatie tussen moeders en dochters. Het project is ontwikkeld door Nisa for Nisa en Diversion. Het project is financieel mogelijk gemaakt door het Servicepunt Emancipatie Amsterdam (SPE).		
Totaal aantal deelnemende vrouwen van Nisa for Nisa: 15		

Viering '8 maart, Internationale Vrouwendag'		Focus op: ontmoeting, bewustwording en empowerment
Frequentie; eenmalig		
Plek: Nisa for Nisa en in De Buurtzaak		Aantal deelnemers: ca 150
Begeleiding door: EAP-medewerkster, vrijwilligsters		
Tijdens de viering van '8 maart, Internationale Vrouwendag', heeft Nisa for Nisa de hele dag 'open huis' gehouden voor de vrouwen van Nisa for Nisa en andere belangstellende vrouwen uit de wijk. Ontmoeting tussen vrouwen stond op deze dag centraal. Maar er waren ook workshops zoals 'de Beauty-salon' en de workshop 'Henna beschilderen'. Bezoeksters konden zich tegoed doen aan mediterrane hapjes en drankjes die door de Kookgroepen van Nisa for Nisa waren bereid. De viering werd afgesloten met een feest met Arabische dansmuziek.		

Dialoogbijeenkomsten mbt taboeonderwerp 'Tegengaan van Huiselijk Geweld'		Focus op: bewustwording en empowerment
Frequentie: 3 x 2 bijeenkomsten		
Plek: verschillend		Gem. aantal deelnemers: 25
Begeleiding door: dialoogleiders Nisa for		
In 2017 hebben 4 vrouwen vanuit Nisa for Nisa deelgenomen aan de in Hoofdstuk 2 beschreven training tot dialoogleider van de Stichting Kezban. Als uitvoering van deze training hebben de dialoogleiders in totaal 6 (3 x 2) bijeenkomsten georganiseerd en geleid over het taboeonderwerp 'Tegengaan van Huiselijk Geweld'. De bijeenkomsten werden gehouden voor 3 verschillende groepen; de vrouwen van Nisa for Nisa, de meiden van Big Sis en de bezoekers van de moskee. Aan de hand van de vertoonde film 'Als ik haar was' werd steeds intensief gediscussieerd en het taboeonderwerp bespreekbaar gemaakt.		
Totaal aantal deelnemers in 2018: 95		

3.2.6 Voorlichting en informatie

Verkiezingsbijeenkomst Gemeenteraadsverkiezingen 2018		Focus op: bewustwording en participatie
Frequentie: eenmalig		
Plek: De Buurtzaak		Gem. aantal deelnemers: 55
Begeleiding door: EAP-medewerkster en discussieleider ProDemos		
		Op 12 maart 2018 heeft Nisa for Nisa i.s.m. ProDemos en in aanloop van de Gemeenteraadsverkiezingen een bijeenkomst voor de doelgroep georganiseerd. Van de uitgenodigde politieke partijen waren de PvdA, het CDA, Groen Links, D'66, de SP en Denk aanwezig. Naast de algemene punten uit het programma van de partijen, werd tijdens de bijeenkomst gevraagd om zich ook uit te spreken over de onderwerpen: • eigen bijdragen ziektekosten • zorg voor ouderen • situatie van jongeren, opleiding en werk Over van deze standpunten ontstond de nodige discussie tussen de afgevaardigden van de politieke partijen. Maar ook door de inbreng van de deelnemers werd (soms heftig) op de standpunten gereageerd.
Totaal aantal deelnemers in 2018: 95		

'Jezelf kunnen zijn in Nieuw-West'		Focus op: bewustwording en taboe doorbreken
Frequentie: 2 bijeenkomsten		
Plek: De Buurtzaak		Gem. aantal deelnemers: 50
Begeleiding door: Rahma El-Hanoufi van Connecting Differences en EAP-		
Jezelf kunnen zijn in Nieuw-West is een bijdrage aan de discussie in het stadsdeel over de seksuele geaardheid van haar inwoners en probeert de taboes die daarover leven bespreekbaar te maken. Bij de bijeenkomsten voor Nisa for Nisa waren steeds 3 gastsprekers aanwezig om, vanuit hun eigen geaardheid, te vertellen wat zij hebben mee- en doorgemaakt om te kunnen zijn wie zij nu zijn. Ondanks dat het onderwerp voor veel vrouwen niet eenvoudig is om te bespreken, stappen zij over een drempel heen en stellen zich open voor de verhalen en werd er veel respect getoond.		
Totaal aantal deelnemers 2018: ca 55		

Voorlichtingsbijeenkomsten		Focus op: ontmoeten en activeren
Frequentie: ca 1 maal per maand		Aantal bijeenkomsten: 8
Plek: bij Nisa for Nisa of in De Buurtzaak		Aantal deelnemers: 40 (gemiddeld)
Begeleiding: door EAP-medewerkster, vrijwilligster Nisa for Nisa en i.s.m. diverse organisaties en hun voorlichters		
Aan de voorlichtingsbijeenkomsten van Nisa for Nisa nemen veel vrouwen deel die ook aan andere activiteiten van Nisa for Nisa deelnemen. Bij de kookgroepen is dit inmiddels een vaste afspraak. Daarnaast zijn er steeds meer vrouwen die alleen voor voorlichtingsbijeenkomsten naar Nisa for Nisa komen. De voorlichtingsbijeenkomsten worden gehouden aan de hand van de signalen en vragen van de vrouwen zelf. In 2018 is actief gewerkt met flyers en posters. De activiteit werd financieel mogelijk gemaakt door Bewonersinitiatieven van het stadsdeel Nieuw-West. De thema's in 2018 waren: • Veilig opvoeden & huiselijke vrede (samenwerking OKT) • Gevangen in een huwelijk (samenwerking met advocatenkantoor Boudount) • Borstkanker (samenwerking met Mama Rosa) • Wat is donorschap? (samenwerking met Nederlandse Transplantatie Stichting) • Sociale media en exposen (samenwerking met Qpido) • Jongeren en de straat (samenwerking Politie Amsterdam-Slotervaart) • Ouderen en zelfstandig wonen (samenwerking met Cordaan en woningcorporaties) • Gezonde voeding en bewegen (samenwerking met Sipi)		
Totaal aantal deelnemers in 2018: 370		

3.2.7 Hulp en persoonlijke ondersteuning

Juridisch spreekuur		Focus op: juridische bijstand en doorverwijzing
Frequentie: wekelijks		
Plek: bij Nisa for Nisa		Aantal adviesgesprekken in 2018: 77
Begeleiding: juridische bijstand door jurist/advocaat en stagiaires/vertrouwenspersonen		
Tijdens het juridisch spreekuur kunnen vrouwen bij Nisa for Nisa terecht met hun vragen van juridische aard. Het gaat om vragen over bijvoorbeeld een verblijfsvergunning, echtscheiding, schuldproblemen en huurrecht. Tijdens het spreekuur kan iedereen binnenlopen, maar vaak wordt er een afspraak gemaakt. Vragen met een juridische kant worden opgepakt door vertrouwenspersonen, stagiaires en door bestuurslid Ellie van den Brom. Zij is tijdens het spreekuur altijd aanwezig en heeft als oud-advocaat de gekwalificeerde juridische achtergrond en is zij gespecialiseerd in vreemdelingenrecht en familierecht.		

Hulp en ondersteuning door de Vertrouwenspersonen Tussen-In		Focus op: ondersteuning, empathie en doorverwijzing
Frequentie: doorlopend		
Plek: bij Nisa for Nisa		Aantal contacten in 2018: ca. 56
Begeleiding door: Vertrouwenspersonen Tussen-In en stagiaires		
Hulp en ondersteuning door vertrouwenspersonen Tussen-In, zoals Nisa for Nisa die al een aantal jaren biedt, blijkt een betrouwbaar en effectief middel te zijn om vrouwen te helpen bij het verminderen en oplossen van individuele problemen. De hulp is bedoeld voor vrouwen die moeite hebben om zelfstandig de juiste en noodzakelijke hulp te vinden en te onderhouden. Hiervoor opgeleide vertrouwenspersonen (over het algemeen eveneens vrouwen uit de doelgroep) helpen hen daarbij, zijn een luisterend en geduldig oor, kennen de geëigende organisaties en kunnen helpen bij het zelf oplossen van ‘kleine’ hulpvragen. Tussen-In kent haar eigen grenzen goed en –zeker bij complexere hulpvragen- door naar de reguliere hulpverlening of de geëigende instanties. In 2018 zijn de volgende hulpvragen de revue van Tussen-In gepasseerd. Rond: • financiële problemen rond schulden en uitkeringen • problemen rond de aanpak, kosten en voorwaarden van inburgering en verblijfsvergunning (vaak met verdere ondersteuning door de vrijwilligsters van het Juridisch Spreekuur) • problemen met alcohol, drugs in het gezin • opvoedingsproblematiek • echtscheiding, huiselijk geweld • psychische klachten • burenruzies Ieder jaar weer blijkt Tussen-In in een behoefte te voorzien en een brug te kunnen slaan tussen de cliënten en de reguliere hulpverlening en instanties. De vertrouwenspersonen worden ook ingezet bij de zgn dialoogbijeenkomsten over taboeonderwerpen. Afhankelijk van het thema krijgen zij daarvoor dan eerst zelfs een training. De coördinatie van het project Tussen-In ligt bij de hiervoor opgeleide vrijwilligster Fatima Bouchtig.		

3.2.8 Nisa for Nisa-ondersteuning voor kinderen

Huiswerkbegeleiding		Focus op: activeren en stimuleren; contact met moeders
Frequentie: wekelijks (tot zomer tweemaal per week)	Aantal weken: doorlopend	
Plek: bij Nisa for Nisa	Gemiddeld aantal deelnemers: 15 kinderen	
Begeleiding: vrijwilligster, stagiaires		
De activiteit Huiswerkbegeleiding is in 2017 opgestart. Dit gebeurde op verzoek van een aantal moeders van kinderen vanaf groep 3 t/m groep 8 van de basisschool. De huiswerkbegeleiding duurt steeds 1,5 à 2 uur. De begeleiding is in de praktijk in handen van een vrijwilligster en 2 stagiaires, ondersteund door de EAP-medewerkster. In de eerste helft van 2018 kon de Huiswerkgroep nog 2 maal per week aangeboden wordt; na de zomer moest dit, door een tekort aan begeleiding, worden teruggedraaid tot eens per week. In de huiswerkbegeleiding krijgen de kinderen persoonlijke aandacht mbt hun schoolwerk en wordt hen geleerd om geconcentreerd aan het huiswerk te werken. Tussendoor wordt er voorgelezen of een spel gespeeld. Deze activiteit heeft als neven doel om jonge moeders bij de activiteiten van Nisa for Nisa te betrekken. Dat is prima gelukt en inmiddels volgt het merendeel van de moeders een of meerdere activiteiten bij Nisa for Nisa.		
Totaal aantal deelnemers 2018: 35		

3.2.9 Excursies

Excursie Binnenhof/Tweede Kamer		Focus op: activeren en participatie
Frequentie: eenmalig		
Plek: 's-Gravenhage		Aantal deelnemers: 35
Organisatie door: ProDemos, EAP-medewerkster		
		ProDemos organiseert onder andere rondleidingen door de verschillende gebouwen op Het Binnenhof. Het Binnenhof is door de eeuwen heen steeds het centrum geweest van het staatkundige leven in Nederland en dat is het nu nog. Het middelpunt van het Binnenhof is de Ridderzaal. Maar ook de gebouwen van de Eerste en Tweede Kamer staan symbool voor de Nederlandse democratie. ProDemos heeft op deze dag een uitvoerige inleiding en de rondleiding verzorgd. Ter afsluiting is er met de een quiz gehouden.

Excursie Brussel		Focus op: activeren en empoweren
Frequentie: eenmalig		
Plek: Brussel		Aantal deelnemers: 160
Begeleiding door: EAP-medewerkster en vrijwilligsters		
Onder begeleiding van de EAP-medewerkster en een aantal vrijwilligsters is in 2018 een dagtrip/excursie naar Brussel georganiseerd. De insteek daarbij was vooral gebaseerd op het feit dat veel vrouwen van de doelgroep nauwelijks verder dan Amsterdam komen. Hun fysieke actieradius is vaak beperkt tot de straat of de buurt. Er is voor Brussel gekozen om het bezichtigen van de hoogtepunten van de historische stad en het Atomium te combineren met gezelligheid en het gevoel van 'samen-uit'. Daarom was er ook voldoende tijd ingeruimd om de winkelstraten van de stad te bezoeken.		

3.2.10 Diversen

Catering		Focus op: activeren en participatie
Datum: incidenteel		Aantal weken: nvt
Plek: diverse plekken		Gem. aantal betrokken vrouwen: var. van 2 tot 10
Uitvoerend coördinator: Fatima Bouchtig		
Nadat in 2017 het catering voor externe partijen niet meer mogelijk bleek binnen de Ru Paré Community, beperkt de catering zich tot het incidenteel verzorgen van eten, hapjes en drankjes voor eigen activiteiten. Afhankelijk van de omvang zijn er twee tot tien vrouwen bij de catering betrokken. Nisa for Nisa ziet deze gang van zaken als een aderlating, maar desondanks blijft deze activiteit van belang omdat het bij uitstek bijdraagt tot het nemen van verantwoordelijkheid door de participerende vrouwen.		

3.3 Activiteiten en projecten Big Sis 2018

3.3.1 Reguliere activiteiten Big Sis

Koken met je Tante		Focus op: Ontmoeting, emancipatie en empowerment
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: Nisa for Nisa		Aantal deelnemers: 15 per keer
Begeleiding: jongerenwerkster en stagiaires Big Sis		
Iedere vrijdagavond wordt er gezamenlijk gekookt met een volwassen vrouw. Dit zijn moeders en tantes van de meiden of vrouwen uit het netwerk van Nisa for Nisa. In overleg met de 'tante' wordt er een thema gekozen dat tijdens de maaltijd besproken wordt. Vanuit deze activiteit kan Big Sis inspelen op wat de meiden bezig houdt. Verder is het een goede instroom-activiteit die de meiden stimuleert om contacten te leggen en hen motiveert om door te zetten, ook in moeilijke periodes.		
Totaal aantal deelnemers in 2018: 35		

Soul Sisters (Lotgenotengroep) 2 groepen per week		Focus op: Steun, verbinding en emancipatie
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: Nisa for Nisa		Aantal deelnemers per keer: 15
Begeleiding: jongerenwerkster en stagiaires Big Sis		
		Tweemaal per week heeft Big Sis haar vaste open avond, waarin meiden van Big Sis bij elkaar komen. Op de vrijdagavond is dat gekoppeld aan de activiteit 'Koken met je Tante'. De sfeer is informeel en alles kan aan de orde komen. Soms zijn de onderwerpen die de 'tante' of de meiden inbrengen luchtig. Maar vaak ook zijn het serieuze onderwerpen, die de meiden erg bezighouden. Deze bijeenkomsten versterken het onderlinge gevoel van samenhang en empowerment. De signalen uit deze avonden worden gebruikt om andere activiteiten te organiseren.
Totaal aantal deelnemers in 2018: 35		

3.3.2 Hulp en ondersteuning Big Sis

Ondersteuning school en stage		Focus op: zelfvertrouwen, participatie en emancipatie
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: Nisa for Nisa		Aantal deelnemers: 30
Begeleiding: jongerenwerkster en stagiaires Big Sis		
Iedere woensdag is er ruimte om te werken aan schoolwerk. Hierbij ondersteunen meiden elkaar en is er ruimte om samen met de jongerenwerkster of een stagiaire aan schoolopdrachten te werken. Deze ondersteuning is een inloopactiviteit en de meiden geven zelf aan of zij zelf ruimte en tijd willen voor hun schoolwerk. Daarnaast geven de meiden (ook wel via hun moeder) aan als zij op school ergens tegenaan lopen. Samen met de jongerenwerkster wordt geprobeerd om het spelende probleem op te lossen. Ook ondersteunt Big Sis op het gebied van het vinden van een geschikte stage. Zo wordt er ondersteuning gegeven bij het opstellen van een C.V., sollicitatiebrief of bij het voorbereiden van gesprekken. Soms biedt Big Sis de meiden ook zelf (snuffel)stages.		

Individuele begeleiding		Focus op: persoonlijke ontwikkeling en gerichte aandacht
Frequentie: wekelijks		Aantal weken: doorlopend
Plek: Nisa for Nisa		Aantal deelnemers: 20
Begeleiding: jongerenwerkster en stagiaires Big Sis		
Naast de hierboven beschreven ondersteuning bij school en stage, biedt Big Sis ook individuele ondersteuning bij andere vragen van meiden. Het gaat daarbij om één-op-één begeleiding. Al naar gelang hun behoeften. Deze begeleiding geeft voor veel meiden de mogelijkheid om hun hart te luchten. De inhoud van de gesprekken kan heel verschillend zijn en gaan over vragen op persoonlijke gebied, de thuissituatie, school, relaties of werk. De gesprekken, met de jongerenwerkster of stagiaires, vinden plaats op basis van een min of met concrete hulpvraag. Aan het formuleren van de hulpvraag wordt steeds veel aandacht besteed. Het hangt van het meisje en de hulpvraag af hoe vaak er wordt afgesproken, meestal is dit iedere twee weken. Indien noodzakelijk worden meiden in contact gebracht met de reguliere hulpverlening of instanties.		

3.3.3 Projecten Big Sis

Workshop kinderrechten		Focus op: empowerment en participatie
Frequentie: eenmalig	In het kader van de Internationale Week Zonder Geweld	
Plek: Nisa for Nisa	Aantal deelnemers: 20	
Begeleiding: jongerenwerkster Big Sis		
Deze workshop werd georganiseerd in het kader van het Kinderrechten Festival. Dit was een onderdeel van de Internationale Week Zonder Geweld. Big Sis wilde daarbij een interactieve workshop, gericht op de meiden en de moeders. Op basis van opdrachten is achterhaald welke behoeftes voor de kinderen en ouders belangrijk zijn. Daarnaast is op basis van ‘verkeersborden’ van kinderrechten gekeken of de deelnemers wisten welke rechten echt waren en welke niet. Bij de evaluatie gaven de meiden aan dat zij blij waren om in Nederland te leven en dat zij hier veilig zijn.		

Risico's van sociale media		Focus op: empowerment en weerbaarheid
Frequentie: eenmalig		In het kader van de Internationale Week Zonder Geweld
Plek: Nisa for Nisa		Aantal deelnemers: 10
Begeleiding: Qpido en jongerenwerkster Big Sis		
In het kader van de 'Week zonder Geweld' organiseerde Big Sis een bijeenkomst over de risico's van sociale media zoals bijv. snapchat en online gamen. Hiervoor was een gastspreker van Qpido uitgenodigd die met de meiden in gesprek ging over de positieve en negatieve kanten van sociale media. Door praktijksituaties te bespreken en de meiden zelf hun ervaringen te laten delen, kwamen er veel aspecten aan de orde en is de informatie duidelijk overgebracht. In vervolg op deze bijeenkomst en uit reacties van moeders bleek dat het merendeel van de meiden het onderwerp ook naar thuis hebben teruggekoppeld. Dit laat zien dat de meiden aan het denken zijn gezet en het onderwerp belangrijk genoeg vonden om het met hun eigen moeders te delen.		

Theatervoorstelling ‘Melk & Dadels’		Focus op: weerbaarheid, kennis en empowerment
Frequentie: eenmalig		In het kader van de Internationale Week Zonder Geweld
Plek: Theater de Meervaart en Nisa for Nisa		Aantal deelnemers: 10
Begeleiding: jongerenwerkster Big Sis		
De voorstelling ‘Melk & Dadels’ is gericht op de Marokkaanse cultuur en wordt met veel humor gebracht. Het was erg boeiend, interessant en zorgde voor veel gelach en herkenning. Af en toe riep het bij de meiden ook emoties op. Later is de voorstelling bij Nisa for Nisa ook nog met meiden nabesproken. Zo zijn de meiden nagegaan wat voor situaties herkenbaar waren, hoe zij op zulke situaties reageren, welke gevoelens dit op riep en hoe zij hier het best mee om kunnen gaan?		

Foto-expositie Hear Me		Focus op: weerbaarheid, empowerment en kennis
Frequentie: eenmalig	In het kader van de Internationale Week Zonder Geweld	
Plek: Vrouw en Vaart	Aantal deelnemers: 10	
Begeleiding: jongerenwerkster Big Sis, fotografe van de expositie en medewerkster Qpido		
Op basis van de expositie met fotoportretten van ‘moedige vrouwen’ is er een dialoog gevoerd met de meiden en van de fotograven van de expositie en met Qpido. De meiden spraken hun gevoelens, gedachten en meningen uit over wat zij gehoord en gezien hadden. Vooral het gesprek met de fotograaf Sara Donkers maakte veel indruk. Er werd gediscussieerd over de rechten die je als meisje hebt, over hoe erg de meiden het vonden voor de geportretteerde vrouwen en ook welke effecten seksueel misbruik heeft in de eigen cultuur.		

Workshop ‘De Kindertelefoon’		Focus op: Weerbaarheid en emancipatie
Frequentie: éénmalig		In het kader van de Internationale Week Zonder Geweld
Plek: Nisa for Nisa		Aantal deelnemers: 11
Begeleiding: jongerenwerkster Big Sis en medewerkster van de Kindertelefoon		
De Kindertelefoon bestaat al sinds 1979 en is inmiddels als voorziening in de Wet op de Jeugdzorg verankerd. Jaarlijks wordt de Kindertelefoon gebeld door ca 400.000 kinderen. Toch blijkt deze voorziening, waar kinderen tot 18 jaar terecht kunnen met alle soorten vragen terecht kunnen, bij veel van de Big Sis meiden niet bekend. In dialoogvorm werd met de meiden het gesprek gevoerd over de organisatie, werkwijze en functie van de Kindertelefoon. De workshop werd gegeven door een medewerkster van deze organisatie. Tijdens deze workshop werden de meiden van Big Sis uitvoerig geïnformeerd over deze organisatie, wanneer je een vertrouwelijk beroep op de Kindertelefoon kunt doen en wat je er wel en niet van kunt verwachten. Ook werd stilgestaan bij de primaire kinderrechten. Aan de hand van voorbeelden werd met de deelnemende meiden uitgewisseld hoe zij zelf over specifieke situaties denken.		

Stichting Nisa for Nisa

Chris Lebeastraat 4
1062 DC Amsterdam
Tel.: 020 - 41 11 603

Web: www.nisa4nisa.nl
Mail: info@nisa4nisa.nl
KvK: 34150083